

KURIKULUM

Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG

Voditeljica Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG:

Snježana Pirkić, prof.

Ravnateljica Poliklinike SUVAG:

izv. prof. dr. sc. Katarina Pavičić Dokoza

Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG

Dječji vrtić Poliklinike SUVAG

ADRESA: Ulica kneza Ljudevita Posavskog 10, 10000 Zagreb

E-MAIL: zagreb@suvag.hr

URL: www.suvag.hr

TEL:+385 (0)1 4629 600

FAX: +385 (0)1 4655 166

MATIČNI BROJ: 3280861

OIB: 88696689887

Ravnateljica Poliklinike SUVAG: izv. prof. dr. sc. Katarina Pavičić Dokoza

Voditeljica Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG: Snježana Pirkić, prof.

Tablica sadržaja

1. UVOD	5
1.4. SLUŠNO-GOVORNO OŠTEĆENJE	6
1.5. JEZIČNO-GOVORNI POREMEĆAJI	6
2. KOMPLEKSNI REHABILITACIJSKI PROGRAM (VERBOTONALNI MODEL).....	7
2.1. CILJEVI UČENJA PO DOBNIM SKUPINAMA	8
2.1.1. <i>Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, mlađa dobna skupina</i>	8
2.1.2. <i>Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, srednja dobna skupina</i>	11
2.1.3. <i>Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, starija dobna skupina</i>	18
2.1.4. <i>Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, mješovita dobna skupina</i>	25
2.1.6. <i>Ciljevi učenja za djecu s jezično-govornim poremećajima, srednja dobna skupina</i>	36
2.1.7. <i>Ciljevi učenja za djecu s jezično-govornim poremećajima, starija dobna skupina</i>	41
2.1.8. <i>Ciljevi učenja za djecu s jezično-govornim poremećajima, mješovita dobna skupina</i>	48
2.1.9. PROGRAM PREDŠKOLE	55
2.2. STIMULACIJE POKRETOM.....	59
2.2.2. <i>Stimulacije pokretom za srednju dobnu skupinu</i>	61
2.2.3. <i>Stimulacije pokretom za stariju dobnu skupinu</i>	63
2.2.4. <i>Stimulacije pokretom za mješovitu dobnu skupinu</i>	65
2.3. GLAZBENE STIMULACIJE	67
2.3.1. <i>Glazbene stimulacije za mlađu dobnu skupinu</i>	67
2.3.2. <i>Glazbene stimulacije za srednju dobnu skupinu</i>	68
2.3.3. <i>Glazbene stimulacije za stariju dobnu skupinu</i>	69
3. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE	70
3.1. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE ZA MLAĐU DOBNU SKUPINU	70
3.2. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE ZA SREDNJU DOBNU SKUPINU	71
3.3. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE ZA STARIJU DOBNU SKUPINU.....	73
4. DODATNE AKTIVNOSTI.....	75
4.1. POZDRAV PRIRODI	75
4.2. SPORTSKI PROGRAM	77
4.3. EKO PROGRAM	79
4.4. LIKOVNI PROGRAM	81
4.5. DIJETE I KNJIGA	83
4.6. DOKUMENTIRANJE	85
4.7. REHABILITACIJA NA DALJINU	87

5. PROJEKTI.....	88
5.1. GLAZBENO-SCENSKE AKTIVNOSTI UNUTAR USTANOVE	88
5.2. GLAZBENO – SCENSKI NASTUPI IZVAN USTANOVE	90
5.3. DJEČJA PSIHODRAMA	91
5.4. TRENING S AGRESIVNOM DJECOM.....	92
5.5. GRUPA PODRŠKE ZA RODITELJE DJECE ZAHTJEVNIH RAZVOJNIH POTREBA	93
5.6. VERBOTONALNI TABLET	94
5.7. E-VRTIĆ	95
5.8. ZELENA OAZA	96
5.9. INTERVIZIJSKA GRUPA.....	97
5.10. VELIKE LEKCIJE MALOG PRINCA	98
6. PREVENTIVNI PROGRAMI.....	99
6.1. PREVENTIVNI PROGRAM DANAS JEDEM DUGU.....	99
6.2. PREVENTIVNI PROGRAM DVA DANA BEZ EKRANA	100
6.3. PREVENTIVNI PROGRAM KIŠOBRAN OTPORNOSTI	101
6.4. PREVENTIVNI PROGRAM IGRAJUĆI SE RASTEMO ZAJEDNO	102
6.5. PREVENTIVNI PROGRAM VOLONTIRANJE	103
6.6. PREVENTIVNI PROGRAM SUPER SUVAGIĆ.....	104
6.7. PREVENTIVNI PROGRAM SUVAG TALENT.....	105
6.8. PREVENTIVNI PROGRAM ZA NADARENU I/ILI TALENTIRANU DJECU PROFESOR BALTAZAR	106
6.9. PREVENTIVNI PROGRAM RASTIMO ZAJEDNO PLUS.....	107
6.10. PREVENTIVNI PROGRAM FAMILY LAB.....	108
6.11. PREVENTIVNI PROGRAM PREVENCIJA KARIJESA KOD DJECE	109
6.12. PREVENTIVNI PROGRAM SIGURNO DIJETE U SIGURNOM VRTIĆU	110

1. UVOD

1.1. Naša misija

Dječji vrtić Poliklinike SUVAG ostvaruje odgojno-obrazovno-rehabilitacijske programe namijenjene djeci s oštećenjem sluha i djeci s jezično-govornim poremećajima. Dio je zdravstvene ustanove, Poliklinike SUVAG, čija je osnovna zadaća, svojim multidisciplinarnim pristupom dijagnostici te kompleksnim rehabilitacijskim programima, provoditi rehabilitaciju slušanja, jezika i govora djece, njihovu pripremu za integraciju u redovne vrtiće, osnovne škole i zajedničke aktivnosti s drugom djecom, te osigurati sveukupnu zaštitu i očuvanje zdravlja.

Vjerni vlastitoj tradiciji i specifičnostima, ali uvijek otvoreni prema novim izazovima i idejama, misija nam je zadovoljiti potrebe svakog djeteta i prilagoditi mu se ponaosob, uključujući i različitostima u načinu učenja. Dječji vrtić Poliklinike SUVAG je mjesto gdje dijete, uz dobru motivaciju, može ostvariti maksimum svojih potencijala u sposobnostima i znanjima.

1.2. Naša vizija

Vizija našeg kurikulumu usko je prožeta elementima verbotonalne teorije i prakse, u čijem je središtu uvijek čovjek kao cjelovito biće i njegovo aktivno sudjelovanje u vlastitoj rehabilitaciji slušanja, jezika i govora. Pristupajući svakom djetetu s uvažavanjem njegovih razvojnih i individualnih potreba, stvara se okruženje koje je fleksibilno, pogoduje učenju i osigurava kvalitetu cjelokupnog boravka u ustanovi.

Globalni cilj nam je uspješni razvoj djetetove govorne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju, u suradnji s roditeljima kao partnerima.

1.3. Program vrtića

Kompleksni rehabilitacijski program objedinjuje rehabilitaciju, odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi. U našem vrtiću, odgojno-obrazovni program prilagođen je slušnim i jezično-govornim mogućnostima djece, a rehabilitacija slušanja, jezika i govora ostvaruje se po načelima verbotonalne metode. U kompleksni rehabilitacijski program uključeni su i posebni verbotonalni postupci fonetske ritmike, koju čine stimulacije pokretom i glazbene stimulacije. Uz grupni rad, dijete pohađa i individualnu rehabilitaciju, koju provodi individualni terapeut-audiorehabilitator ili logoped. Odlika ovog programa je timski rad. Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija se isprepliću i nadopunjuju, a temelje se na zasadama verbotonalne metode.

Kompleksni rehabilitacijski program za djecu sa slušnim i/ili jezično-govornim poremećajima sveobuhvatan je program, koji uz rehabilitaciju slušanja, jezika i govora, uključuje i različite rehabilitacijske te odgojno-obrazovne postupke i tako pozitivno djeluje na cjelokupni psihofizički razvoj djeteta.

Svakodnevni kompleksni odgojno-obrazovni program (6 i 10 - satni) prožet je rehabilitacijskim elementima i obogaćen specifičnim pokretno-plesnim i glazbenim aktivnostima prema verbotonalnom modelu. U okviru kompleksnog rehabilitacijskog programa provodi se individualna terapija i slušno govorna rehabilitacija, a djeca s utjecajnim motoričkim teškoćama uključuju se u medicinsku gimnastiku. Programi se provode uz upotrebu verbotonalne elektroakustičke opreme.

1.4. Slušno-govorno oštećenje

Dijete s oštećenjem sluha u svom razvoju podliježe svim biološkim, psihološkim i općim razvojnim zakonitostima, kao i čujuće dijete. Ipak, oštećenje slušnog perceptivnog kanala djeluje na čitavu perceptivno-motoričku organizaciju i time utječe na cjelokupni razvoj djeteta, od načina otkrivanja i doživljavanja vanjskog svijeta, razvoja mišljenja, kontrole ponašanja do komunikacije s okolinom.

Oštećenje sluha definira se kao nemogućnost ili smanjena mogućnost primanja i provođenja zvučnih podražaja. Težina i opseg posljedica oštećenja sluha ovisi o vremenu nastanka, vrsti i jačini oštećenja, o psihofizičkoj strukturi osobe i utjecaju socijalne sredine; prva i osnovna posljedica oštećenja sluha nastaje na planu rekognicije (sposobnosti razaznavanja zvučnih podražaja). Ako je oštećenje sluha nastupilo prije početka razvoja govora (prelingvalna teška naglušost i gluhoća) problem postaje osobito složen, jer bez slušanja nema niti razvoja govora. Zbog toga je od iznimne važnosti rano otkrivanje slušnog oštećenja, kako bi se adekvatnim rehabilitacijskim postupcima smanjile negativne posljedice na svim područjima djetetovog razvoja.

1.5. Jezično-govorni poremećaji

Program kompleksne rehabilitacije u Dječjem Vrtiću Poliklinike SUVAG namijenjen je djeci dobi od tri godine do polaska u školu, čije teškoće u području govorne komunikacije značajno otežavaju pohađanje redovitih odgojno-obrazovnih programa. Obuhvaćena su djeca čije teškoće nisu uzrokovane sniženim neverbalnim intelektualnim sposobnostima, već čimbenicima različitih etiologija koji nastupaju u prenatalnom, perinatalnom i postnatalnom razdoblju te ometaju uredan razvoj slušanja i govora što podrazumijeva sveukupnu realizaciju općih i jezičnih znanja te komunikacijskih vještina čovjeka. U djece korisnika našeg programa navedeno se očituje u kašnjenju i /ili atipičnom razvoju slušanja i govora, a za posljedicu ima značajne teškoće u verbalnom razumijevanju i proizvodnji uz tipičan komunikacijski razvoj ili kad teškoće socijalne komunikacije nisu primarna teškoća.

2. KOMPLEKSNI REHABILITACIJSKI PROGRAM (VERBOTONALNI MODEL)

Naziv programa	Program odgojno obrazovnog rada za djecu s oštećenjem sluha i/ili govora – Verbotonalni model pri Poliklinici SUVAG, Zagreb.
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije, te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju temelj za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s oštećenjem sluha i/ili govora.
Nositelji programa	Voditelji skupina. Fonetski ritmičari i fonetski muzičari. Stručni tim.
Način ostvarivanja programa	Poludnevni i cjelodnevni kompleksni rehabilitacijski program, koji obuhvaća odgojno obrazovne postupke i rehabilitaciju djece s oštećenjem sluha i djece s jezično-govornim poremećajima.
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Trajno praćenje napredovanja djece s oštećenjem sluha i/ili govora i pisanje nalaza i mišljenja. Pisanje dnevnih, mjesečnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja, s ciljem valorizacije programa.

2.1. Ciljevi učenja po dobnim skupinama

2.1.1. Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, mlađa dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski program za djecu s oštećenjem sluha, mlađa dobna skupina
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece oštećena sluha.
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	
Praktično-osobno područje	
Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Poticanje na samostalno zadovoljavanje osnovnih bioloških potreba.</p> <p>Uočavanje mogućih opasnih situacija i učenje pravilnih reakcija na njih.</p> <p>Poticanje djeteta na izjašnjavanje o situacijama fizičke neugode.</p>
Društveno-emocionalno područje	
Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Razvijanje osjećaja samopouzdanja i pozitivne slike o sebi.</p> <p>Zadovoljavanje potrebe za sigurnošću, ljubavlju i razvijanje povjerenja u svoju okolinu.</p> <p>Poticanje na razumijevanje vlastitih emocija te emocija drugih.</p> <p>Razvijanje pozitivnih socijalnih odnosa u dječjoj zajedničkoj igri i skupini.</p> <p>Jačanje emocionalne veze s drugom djecom, rehabilitatorom i grupom te želje za druženjem.</p> <p>Razvijanje sposobnosti regulacije vlastitih impulzivnih reakcija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - shvaćanje da mnoge želje ne mogu biti ostvarene; - shvaćanje opasnosti pojedinih impulzivnih reakcija.

Suradnja s roditeljima	<p>Prihvatanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnog partnera u procesu rehabilitacije, edukacije i odgoja djeteta.</p> <p>U direktnim kontaktima uvesti roditelja u plan i program rada i način njegove realizacije.</p> <p>Razvijati kvalitetan odnos rehabilitator-roditelj i to informirajući roditelja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dnevno (kratko i jezgrovito) - tjedno – održavanjem pedagoško-savjetodavnog rada (davanjem iscrpnih informacija o mogućnostima djeteta i tijeku rehabilitacije). <p>Na roditeljskim sastancima sa trenutnom ili ciljanom problematikom.</p> <p>Prisustvovati će grupnim aktivnostima po dogovoru da svoje dijete upoznaju u direktnom radu i uvjere se u njegove stvarne mogućnosti. Na izlascima, izletima, posjetima kinu, kazalištu, muzeju da upoznaju djecu u svim situacijama, da zadovolji ljudsku potrebu za lijepim, za druženjem, za drugačijim.</p> <p>Pomoći roditelju da istinski prihvati svoje dijete i razvije svijest i vjeru u njegove potencijale i mogućnosti.</p>
Društveno-spoznajno područje	
Upoznavanje okoline	<p>Razvijanje pravilnog odnosa prema igračkama i osobnim stvarima.</p> <p>Prepoznati i imenovati članove obitelji na fotografijama.</p> <p>Razlikovati osnovne položaje u prostoru.</p> <p>Upoznavanje sa shemom tijela.</p> <p>Percipiranje količine: puno, malo, ništa, jedan.</p> <p>Percipiranje veličine: veliko i malo.</p> <p>Opažanje sličnosti među predmetima i pojavama.</p> <p>Razvijanje kulturno-higijenskih navika i samostalnosti pri izvršavanju.</p> <p>Razlikovati osnovne boje i sortirati po boji i obliku.</p> <p>Zapažanje promjena vezanih uz doba dana, godišnja doba i vremenske prilike.</p>

Razvoj slušanja i govora	<p>Buđenje slušne pažnje, poticanje radoznalosti za otkrivanjem zvuka kroz: osluškivanje različitih zvukova u prostoru, primjećivanje i osluškivanje kvaliteta vlastitog glasa kao i glasova drugih ljudi.</p> <p>Stimuliranje ostalih osjetilnih modaliteta koji čine osjet za percepciju prostora (spaciocepcija).</p> <p>Poticanje i razvoj preverbalne komunikacije kroz tjelesno-afektivne i situacijsko-pokretne igre (razbrbljavanje djece u 6 predgovornih faza: krik, poetska raspoloženja, afektivni izraz, igra govornim organima, komunikacija glasom, govorna raspoloženja).</p> <p>Uvođenje u govor.</p> <p>Poticanje na korištenje usvojenih govornih struktura putem dramatizacije.</p> <p>Razvijanje sposobnosti zadržavanja pažnje.</p>
Tjelesno-zdravstveno područje	
<p>Podržavanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvijanje svih prirodnih oblika kretanja, mikro i makromotorike ovisno o djetetovim individualnim mogućnostima.</p>	
Slobodno vrijeme i stvaralačko područje	
<p>Razvijanje radoznalosti i interesa za igru.</p> <p>Razvijanje kreativnosti i osjećaja za lijepo, uredno, te sustavnosti i dosljednosti.</p> <p>Poticanje na slobodno izražavanje kroz uporabu različitih likovno-tehničkih materijala.</p> <p>Razvijanje osjetljivosti za likovni materijal i sredstva.</p> <p>Razvijanje sposobnosti likovnog izražavanja.</p> <p>Razvijanje pozitivnog odnosa prema svojem i tuđem radu.</p>	

Područje adaptivnih vještina
<p>Uočavanje različitih opasnih radnji i situacija (kod manipulacije predmetima).</p> <p>Razvijanje radnih navika (pomoć pri pospremanju radnog materijala).</p>
Vremenik aktivnosti
<p>Tijekom cijele pedagoške godine.</p>
Način vrednovanja
<p>Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.</p> <p>Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.</p> <p>Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.</p>

2.1.2. Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, srednja dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski program za djecu s oštećenjem sluha, starija dobna skupina
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije te razvoj kompetencija, koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s oštećenjem sluha.
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	
Praktično-osobno područje	

Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjereno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta uz osiguravanje potpore njegovu cjelovitom razvoju.</p> <p>Osnovni oblik rada u svim razvojnim područjima je igra, izvor svih doživljaja i osnovno polazište svake komunikacije.</p> <p>Stjecanje samostalnosti u brizi o sebi, svojim osobnim stvarima, o zajedničkim prostorima, zajedničkim igračkama.</p> <p>Uvažavati drugu djecu, njihove želje, njihove mogućnosti u radu.</p> <p>Kulturno-higijenske navike potpuno osvijestiti i ugraditi ih u svoje svakodnevno ponašanje.</p> <p>Svakodnevno pratiti zdravstveno stanje djece i voditi evidenciju oboljelih, voditi brigu o zdravoj raznolikoj i pravilnoj prehrani.</p>
Društveno-emocionalno područje	
Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Razvijati vjeru u sebe i svoje mogućnosti, osnaživati vlastite kompetencije.</p> <p>Upoznati samoga sebe, svoje reakcije i emocije u različitim situacijama te ih kontrolirati.</p> <p>U sve oblike svog ponašanja ugrađivati priznate i prihvatljive odgojne kvalitete.</p> <p>Širiti svoje komunikacijske vještine i sposobnosti, otvarati se novim osobama, novim situacijama bez straha.</p>
Suradnja s roditeljima	<p>Prihvatanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnog partnera u procesu rehabilitacije, edukacije i odgoja djeteta.</p> <p>U direktnim kontaktima uvesti roditelja u plan i program rada i način njegove realizacije.</p> <p>Razvijati kvalitetan odnos rehabilitator-roditelj i to informirajući roditelja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dnevno (kratko i jezgrovito) - tjedno – održavanjem pedagoško-savjetodavnog rada (davanjem iscrpnih informacija o mogućnostima djeteta i tijeku rehabilitacije). <p>Na roditeljskim sastancima sa trenutnom ili ciljanom problematikom.</p> <p>Prisustvovati će grupnim aktivnostima po dogovoru da svoje dijete upoznaju u direktnom radu i uvjere se u njegove stvarne mogućnosti. Na izlascima, izletima, posjetima kinu, kazalištu, muzeju da upoznaju djecu u svim situacijama, da zadovolji ljudsku potrebu za lijepim, za druženjem, za drugačijim.</p>

	<p>Pomoći roditelju da istinski prihvati svoje dijete i razvije svijest i vjeru u njegove potencijale i mogućnosti.</p>
Društveno-spoznajno područje	
Upoznavanje okoline	<p>Uklopiti se u život u radnoj sredini, upoznati prostore vrtića, djecu, rehabilitatore i drugo osoblje.</p> <p>Svakodnevno čuvati i spremati rehabilitacijsko-didaktičke materijale, igračke, posebno elektroakustičku opremu kao i osobna slušna pomagala ili umjetnu pužnicu.</p> <p>Upoznati sve osobe u obitelji i njihove međusobne odnose, sam dom i njegove sadržaje. Upoznati ulicu i kvart u kojem dijete živi i naučiti adresu stanovanja.</p> <p>Posebno upoznati opasnosti u prometu, naučiti biti sudionik u prometu.</p> <p>Obilježavati i imenovati prigodne datume u obitelji i šire, prigodne blagdane.</p> <p>Živjeti u prirodi, osvijestiti vezu čovjeka i prirode, upoznati godišnja doba i promjene koje sa sobom donose.</p> <p>Upoznati i životinjski svijet oko nas i vezu čovjeka i tog svijeta.</p> <p>Razvijati ljubav prema životinjama i razvijati svijest o čuvanju prirode.</p> <p>Upoznati štetna ponašanja čovjeka u prirodi.</p>

Razvoj slušanja i govora

Osvještavanje i razvoj slušanja i kontinuirano širenje slušne pažnje. Razvijati slušanje u bučnijim uvjetima i hodniku, blagovaoni, ulici, parku – razvoj selektivnog slušanja.

Ciljanom motivacijom pojačavati slušnu osjetljivost i mentalnu znatiželju. Održavati radoznalost za upoznavanjem i identifikacijom nepoznatih i novih zvukova iz neposredne okoline i šireg okruženja.

Kroz multisenzoriku obogaćivati izričaj rehabilitatora i doživljaj djeteta.

Poticati i oblikovati dječje jezično-govorno izražavanje, razumijevanje i memoriranje.

Dobrim slušanjem uočavati greške u ekspresiji i korigirati ih.

Razvijati razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u svakodnevnim događajima i obrađenim sadržajima.

Širiti razumijevanje jednostavnih i višestrukih naloga u ciljano obrađenim i spontanim situacijama.

Razvijati jezično-govorno izražavanje ovisno o osobnim mogućnostima:

- strukturiranjem kraćih i dužih rečenica pri imenovanju predmeta, osoba, pojava ili opisivanju osobnih doživljaja;
- širenjem vokabulara i njegovog ugrađivanja u aktivan govor
- osvještavanjem potrebnih gramatičkih formi i njihove aktivne upotrebe;
- poticanjem dijaloške forme govora, razvijanjem monologa i naracije općenito
- razvijanjem zaključivanja i konkretnog mišljenja, poticati razumijevanje svih sadržaja, povezivati nepoznato sa već naučenim i tako olakšati učenje novih pojmova ili govornih formi.

Skratiti vrijeme procesiranja – percepcije, pogotovo nepoznatih sadržaja i ubrzavati recepciju, odnosno, mogućnost odgovora u što kraćem vremenu.

Predškola	<p>Poticanje optimalnog razvoja na svim područjima psihofizičkoga razvoja, s posebnim naglaskom na područja razvoja jezičnih djelatnosti, tj. metajezičnih i pomoćnih vještina koji će djetetu omogućiti uspješnu prilagodbu svim zahtjevima koji ga očekuju s polaskom u školu:</p> <p>a) metajezične vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">- raspoznavanje i proizvodnja rime;- raščlamba rečenice na riječi;- slogovna analiza i sinteza;- izdvajanje prvog i zadnjeg glasa;- fonemska analiza i sinteza;- fonološko imenovanje ;- fonemska manipulacija. <p>b) pomoćne vještine:</p> <ul style="list-style-type: none">- razvijanje grafomotoričkih vještina;- izvođenje predvježbi za oblikovanje grafema;- razvoj vizualne percepcije;- vježbe vizualnog raspoznavanja grafema od ostalog pisanog traga;- orijentacija na zadanoj površini i praćenje slijeda;- upamćivanje i samostalno izvođenje grafemskog oblika svojeg imena. <p>Poticati, izazivati i održavati pokretljivost artikulatora i facijalne mimike.</p> <p>Razvijati disanje u službi fonacije i govora.</p> <p>Razvijati i održavati pokretljivost šake raznim aktivnostima: modeliranja, slikanja, crtanja, manipuliranja raznim igračkama.</p> <p>Razvijati pažnju i usredotočenost na sadržaj rada.</p> <p>Razvoj vizualne percepcije i uočavanje odnosa: dio-cjelina.</p> <p>Razvijati grafomotoričke vještine (pravilan hvat olovke, kretanje olovke unutar zadanih linija, optimalan trag olovke na papiru, orijentacija na papiru, pratiti smjer pisanja).</p>
------------------	--

	<p>Razvijati i osvijestiti fonematski sluh (izdvajanje prvog i zadnjeg glasa u riječi).</p> <p>Prepoznavanje velikih tiskanih slova i pisanja prvih uzvika, usklika, kratkih riječi i kratkih rečenica.</p> <p>Osvještavanje sinteze i analize, kako bi se djeci olakšalo početno čitanje i pisanje.</p> <p>Razumijevanje interpunkcije i doživljaj razmaka (pauze) kao ravnopravnog znaka.</p>
Matematičke predodžbe	<p>Poticati djecu na promatranje uže i šire, žive i nežive prirode.</p> <p>Manipulirati i igrati se raznim predmetima prirodnog i industrijskog podrijetla.</p> <p>Uočavati zajedničke karakteristike predmeta oko sebe: boju, veličinu, oblik, teksturu.</p> <p>Uočavati njihovu brojnost, njihov međudnos u prostoru, njihov redosljed.</p> <p>Sistematizirati svoja zapažanja i konkretne doživljaje, oblikovati matematičke pojmove i početi razvijati matematičko mišljenje.</p> <p>Razvijati znanja o skupovima-količinama uz imenovanje pripadajućim brojem i znamenkom.</p> <p>Uspoređivati količinu do 10 i naučiti logički brojati i brojati unazad.</p> <p>Usvojiti simbole $<$, $=$, $>$, percipirati prethodnika i sljedbenika zadanog broja.</p> <p>Prepoznati osnovne geometrijske likove, sami kreirati razne oblike.</p> <p>Upoznati prostorne i vremenske odnose.</p>
Tjelesno-zdravstveno područje	
<p>Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvoj opće motorike tijela, ovisno o individualnoj mogućnosti djece.</p> <p>Proživjeti i osvijestiti napetost cijelog tijela i pojedinih dijelova tijela poticanjem svih oblika kretanja.</p> <p>Svakodnevno uživati u igrama loptom, raznim pokretnim igrama, natjecateljskim individualnim i timskim igrama.</p> <p>Aktivno sudjelovati u realizaciji raznih koreografija prilikom obilježavanja blagdana ili važnih datuma.</p>	

Slobodno vrijeme i stvaralačko područje

Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.

Razvijanje radoznalosti i interesa za igru.

Razvoj djetetovog kreativnog izražavanja kroz likovno, glazbeno i plesno izražavanje te dramatizaciju.

Poticati samostalni izbor aktivnosti (igre) i didaktičke opreme (igračaka) da pomognemo osobni dječji izraz i potaknemo njegovu kreativnost.

Poticati dječje imitativne igre i mogućnost njihove transformacije.

Podržavamo multisenzoričnost dječjeg izraza, življenje različitih osobnih emocija i oblikovanje svojih ideja.

Razvijati svijest o lijepom i njegovati osobni estetski izraz.

Područje adaptivnih vještina

Poticati dječju organiziranost i urednost u baratanju s osobnim stvarima kod kuće ili osobnim i zajedničkim stvarima u vrtiću.

Kontinuirano uređivati svoj radni prostor i zajednički prostor vrtića slijedeći: godišnja doba, prigodne datume, blagdane, osobne doživljaje.

Sudjelovati u gradskim događanjima i pokazati svoje mogućnosti, te predstaviti svoje radove i koreografije na sportskim natjecanjima, raznim priredbama i izložbama.

Vremenik aktivnosti

Tijekom cijele pedagoške godine.

Način vrednovanja

Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.

Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.

Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.

2.1.3. Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, starija dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski program za djecu s oštećenjem sluha, starija dobna skupina
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije te razvoj kompetencija, koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s oštećenjem sluha.
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	
Praktično-osobno područje	
Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjereni odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta uz osiguravanje potpore njegovu cjelovitom razvoju.</p> <p>Osnovni oblik rada u svim razvojnim područjima je igra, izvor svih doživljaja i osnovno polazište svake komunikacije.</p> <p>Stjecanje samostalnosti u brizi o sebi, svojim osobnim stvarima, o zajedničkim prostorima, zajedničkim igračkama.</p> <p>Uvažavati drugu djecu, njihove želje, njihove mogućnosti u radu.</p> <p>Kulturno-higijenske navike potpuno osvijestiti i ugraditi ih u svoje svakodnevno ponašanje.</p> <p>Svakodnevno pratiti zdravstveno stanje djece i voditi evidenciju oboljelih, voditi brigu o zdravoj raznolikoj i pravilnoj prehrani.</p>
Društveno-emocionalno područje	
Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Razvijati vjeru u sebe i svoje mogućnosti, osnaživati vlastite kompetencije.</p> <p>Upoznati samoga sebe, svoje reakcije, svoje emocije u različitim situacijama.</p> <p>Razvijati kontrolu vlastitih impulzivnih reakcija (dogovor u igri, donošenje pravednih odluka, rješavanje problema na obostrano zadovoljstvo, poštivanje i uvažavanje tuđeg mišljenja, poštivanje svoje ali i tuđe imovine, uvažavanje tuđih emocija).</p> <p>U sve oblike svog ponašanja ugrađivati priznate i prihvatljive odgojne kvalitete.</p>

	Širiti svoje komunikacijske vještine i sposobnosti, otvarati se novim osobama, novim situacijama bez straha.
Suradnja s roditeljima	<p>Prihvatanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnog partnera u procesu rehabilitacije, edukacije i odgoja djeteta.</p> <p>U direktnim kontaktima uvesti roditelja u plan i program rada i način njegove realizacije.</p> <p>Razvijati kvalitetan odnos rehabilitator-roditelj i to informirajući roditelja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dnevno (kratko i jezgrovito) - tjedno – održavanjem pedagoško-savjetodavnog rada (davanjem iscrpnih informacija o mogućnostima djeteta i tijeku rehabilitacije). <p>Na roditeljskim sastancima s trenutnom ili ciljanom problematikom.</p> <p>Prisustvovati će grupnim aktivnostima po dogovoru da svoje dijete upoznaju u direktnom radu i uvjere se u njegove stvarne mogućnosti. Na izlascima, izletima, posjetima kinu, kazalištu, muzeju da upoznaju djecu u svim situacijama, da zadovolji ljudsku potrebu za lijepim, za druženjem, za drugačijim.</p> <p>Pomoći roditelju da istinski prihvati svoje dijete i razvije svijest i vjeru u njegove potencijale i mogućnosti.</p>
Društveno-spoznajno područje	
Upoznavanje okoline	<p>Uklopiti se u život u radnoj sredini, upoznati prostore vrtića, djecu, rehabilitatore i drugo osoblje.</p> <p>Svakodnevno čuvati i spremati rehabilitacijsko-didaktičke materijale, igračke, posebno elektroakustičku opremu kao i osobna slušna pomagala ili umjetnu pužnicu.</p> <p>Upoznati sve osobe u obitelji i njihove međusobne odnose, sam dom i njegove sadržaje. Upoznati ulicu i kvart u kojem dijete živi i naučiti adresu stanovanja.</p> <p>Posebno upoznati opasnosti u prometu, naučiti biti sudionik u prometu.</p> <p>Obilježavati i imenovati prigodne datume u obitelji i šire, prigodne blagdane.</p> <p>Živjeti u prirodi, osvijestiti vezu čovjeka i prirode, upoznati godišnja doba i promjene koje sa sobom donose.</p> <p>Upoznati i životinjski svijet oko nas i vezu čovjeka i tog svijeta.</p> <p>Razvijati ljubav prema životinjama i razvijati svijest o čuvanju prirode.</p>

Razvoj slušanja i govora	<p>Osvještavanje i razvoj slušanja i kontinuirano širenje slušne pažnje. Razvijati slušanje u akustički nepovoljnijim uvjetima i hodniku, blagovaoni, ulici , parku – razvoj selektivnog slušanja.</p> <p>Ciljanom motivacijom pojačavati slušnu osjetljivost i mentalnu znatiželju. Održavati radoznalost za upoznavanjem i identifikacijom nepoznatih i novih zvukova iz neposredne okoline i šireg okruženja.</p> <p>Multisenzoričnošću obogaćivati izričaj rehabilitatora i doživljaj djeteta.</p> <p>Poticati i oblikovati dječje jezično-govorno izražavanje, razumijevanje i memoriranje.</p> <p>Dobrim slušanjem uočavati greške u ekspresiji i korigirati ih.</p> <p>Razvijati razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u svakodnevnim događajima i obrađenim sadržajima.</p> <p>Širiti razumijevanje jednostavnih i višestrukih naloga u ciljano obrađenim i spontanim situacijama.</p> <p>Razvijati jezično-govorno izražavanje ovisno o osobnim mogućnostima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strukturiranjem kraćih i dužih rečenica pri imenovanju predmeta, osoba, pojava ili opisivanju osobnih doživljaja; - širenjem vokabulara i njegovog ugrađivanja u aktivan govor - osvještavanjem potrebnih gramatičkih formi i njihove aktivne upotrebe; - poticanjem dijaloške forme govora, razvijanjem monologa i naracije općenito - razvijanjem zaključivanja i konkretnog mišljenja, poticati razumijevanje svih sadržaja, povezivati nepoznato sa već naučenim i tako olakšati učenje novih pojmova ili govornih formi. <p>Skratiti vrijeme procesiranja – percepcije, pogotovo nepoznatih sadržaja i ubrzavati recepciju, odnosno, mogućnost odgovora u što kraćem vremenu.</p>
---------------------------------	---

Predškola	<p>Poticanje optimalnog razvoja na svim područjima psihofizičkoga razvoja, s posebnim naglaskom na područja razvoja jezičnih djelatnosti, tj. metajezičnih i pomoćnih vještina koji će djetetu omogućiti uspješnu prilagodbu svim zahtjevima koji ga očekuju s polaskom u školu:</p> <p>a) metajezične vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - raspoznavanje i proizvodnja rime; - raščlamba rečenice na riječi; - slogovna analiza i sinteza; - izdvajanje prvog i zadnjeg glasa; - fonemska analiza i sinteza; - fonološko imenovanje ; - fonemska manipulacija. <p>b) pomoćne vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijanje grafomotoričkih vještina; - izvođenje predvježbi za oblikovanje grafema; - razvoj vizualne percepcije; - vježbe vizualnog raspoznavanja grafema od ostalog pisanog traga; - orijentacija na zadanoj površini i praćenje slijeda; - upamćivanje i samostalno izvođenje grafemskog oblika svojeg imena. <p>Poticati, izazivati i održavati pokretljivost artikulatora i facijalne mimike.</p> <p>Razvijati disanje u službi fonacije i govora.</p> <p>Razvijati i održavati pokretljivost šake raznim aktivnostima: modeliranja, slikanja, crtanja, manipuliranja raznim igračkama.</p> <p>Razvijati pažnju i usredotočenost na sadržaj rada.</p> <p>Razvoj vizualne percepcije i uočavanje odnosa: dio-cjelina.</p>
------------------	---

	<p>Razvijati grafomotoričke vještine (pravilan hvat olovke, kretanje olovke unutar zadanih linija, optimalan trag olovke na papiru, orijentacija na papiru, pratiti smjer pisanja).</p> <p>Razvijati i osvijestiti fonematski sluh (izdvajanje prvog i zadnjeg glasa u riječi).</p> <p>Prepoznavanje velikih tiskanih slova i pisanja prvih uzvika, usklika, kratkih riječi i kratkih rečenica.</p> <p>Osvještavanje sinteze i analize, kako bi se djeci olakšalo početno čitanje i pisanje.</p> <p>Razumijevanje interpunkcije i doživljaj razmaka (pauze) kao ravnopravnog znaka.</p>
Matematičke predodžbe	<p>Poticati djecu na promatranje uže i šire, žive i nežive prirode.</p> <p>Manipulirati i igrati se raznim predmetima prirodnog i industrijskog podrijetla.</p> <p>Uočavati zajedničke karakteristike predmeta oko sebe: boju, veličinu, oblik, teksturu.</p> <p>Uočavati njihovu brojnost, njihov međuodnos u prostoru, njihov redosljed.</p> <p>Sistematizirati svoja zapažanja i konkretne doživljaje, oblikovati matematičke pojmove i početi razvijati matematičko mišljenje.</p> <p>Razvijati znanja o skupovima-količinama koje ćemo imenovati pripadajućim brojem i označiti taj broj znamenkom.</p> <p>Uspoređivati količinu do 10 i naučiti logički brojati i brojati unazad.</p> <p>Usvojiti simbole $<$, $=$, $>$, percipirati prethodnika i sljedbenika zadanog broja.</p> <p>Prepoznati osnovne geometrijske likove, sami kreirati razne oblike.</p> <p>Upoznati prostorne i vremenske odnose.</p>

Tjelesno-zdravstveno područje

Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.

Razvoj opće motorike tijela, ovisno o individualnoj mogućnosti djece.

Proživjeti i osvijestiti napetost cijelog tijela i pojedinih dijelova tijela poticanjem svih oblika kretanja u zatvorenim prostorima i na otvorenom.

Svakodnevno uživati u igrama loptom, raznim pokretnim igrama, natjecateljskim individualnim i timskim igrama.

Aktivno sudjelovati u realizaciji raznih koreografija prilikom obilježavanja blagdana ili važnih datuma.

Slobodno vrijeme i stvaralačko područje

Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.

Razvijanje radoznalosti i interesa za igru.

Razvoj djetetovog kreativnog izražavanja kroz likovno, glazbeno i plesno izražavanje te dramatizaciju.

Poticati samostalni izbor aktivnosti (igre) i didaktičke opreme (igračaka) da pomognemo osobni dječji izraz i potaknemo njegovu kreativnost.

Poticati dječje imitativne igre i mogućnost njihove transformacije.

Podržavamo polisenzoričnost dječjeg izraza, življenje različitih osobnih emocija i oblikovanje svojih ideja.

Razvijati svijest o lijepom i njegovati osobni estetski izraz.

Područje adaptivnih vještina

Poticati dječju organiziranost i urednost u baratanju s osobnim stvarima kod kuće ili osobnim i zajedničkim stvarima u vrtiću.

Kontinuirano uređivati svoj radni prostor i zajednički prostor vrtića poštujući:

- godišnja doba,
- prigodne datume,
- blagdane,
- osobne doživljaje.

Sudjelovati u gradskim događanjima i pokazati svoje mogućnosti, te predstaviti svoje radove i koreografije na sportskim natjecanjima, raznim priredbama i izložbama.

Vremenik aktivnosti

Tijekom cijele pedagoške godine.

Način vrednovanja

Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.

Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.

Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.

2.1.4. Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, mješovita dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski program za djecu s oštećenjem sluha, mješovita dobna skupina
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije te razvoj kompetencija, koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s oštećenjem sluha.
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	
Praktično-osobno područje	
Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjereni odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta uz osiguravanje potpore njegovu cjelovitom razvoju.</p> <p>Osnovni oblik rada u svim razvojnim područjima je igra, izvor svih doživljaja i osnovno polazište svake komunikacije.</p> <p>Stjecanje samostalnosti u brizi o sebi, svojim osobnim stvarima, o zajedničkim prostorima, zajedničkim igračkama.</p> <p>Uvažavati drugu djecu, njihove želje, njihove mogućnosti u radu.</p> <p>Kulturno-higijenske navike potpuno osvijestiti i ugraditi ih u svoje svakodnevno ponašanje.</p> <p>Svakodnevno pratiti zdravstveno stanje djece i voditi evidenciju oboljelih, voditi brigu o zdravoj raznolikoj i pravilnoj prehrani.</p>
Društveno-emocionalno područje	
Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Razvijati vjeru u sebe i svoje mogućnosti, osnaživati vlastite kompetencije.</p> <p>Upoznati samoga sebe, svoje reakcije i emocije u različitim situacijama te ih kontrolirati.</p> <p>U sve oblike svog ponašanja ugrađivati priznate i prihvatljive odgojne kvalitete.</p> <p>Širiti svoje komunikacijske vještine i sposobnosti, otvarati se novim osobama, novim situacijama bez straha.</p>

Suradnja s roditeljima	<p>Prihvatanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnog partnera u procesu rehabilitacije, edukacije i odgoja djeteta.</p> <p>U direktnim kontaktima uvesti roditelja u plan i program rada i način njegove realizacije.</p> <p>Razvijati kvalitetan odnos rehabilitator-roditelj i to informirajući roditelja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dnevno (kratko i jezgrovito) - tjedno – održavanjem pedagoško-savjetodavnog rada (davanjem iscrpnih informacija o mogućnostima djeteta i tijeku rehabilitacije). <p>Na roditeljskim sastancima sa trenutnom ili ciljanom problematikom.</p> <p>Prisustvovati će grupnim aktivnostima po dogovoru da svoje dijete upoznaju u direktnom radu i uvjere se u njegove stvarne mogućnosti. Na izlascima, izletima, posjetima kinu, kazalištu, muzeju da upoznaju djecu u svim situacijama, da zadovolji ljudsku potrebu za lijepim, za druženjem, za drugačijim.</p> <p>Pomoći roditelju da istinski prihvati svoje dijete i razvije svijest i vjeru u njegove potencijale i mogućnosti.</p>
Društveno-spoznajno područje	
Upoznavanje okoline	<p>Uklopiti se u život u radnoj sredini, upoznati prostore vrtića, djecu, rehabilitatore i drugo osoblje.</p> <p>Svakodnevno čuvati i spremati rehabilitacijsko-didaktičke materijale, igračke, posebno elektro-akustičku opremu kao i osobna slušna pomagala ili umjetnu pužnicu.</p> <p>Upoznati sve osobe u obitelji i njihove međusobne odnose, sam dom i njegove sadržaje. Upoznati ulicu i kvart u kojem dijete živi i naučiti adresu stanovanja.</p> <p>Posebno upoznati opasnosti u prometu, naučiti biti sudionik u prometu.</p> <p>Obilježavati i imenovati prigodne datume u obitelji i šire, prigodne blagdane.</p> <p>Živjeti u prirodi, osvijestiti vezu čovjeka i prirode, upoznati godišnja doba i promjene koje sa sobom donose.</p> <p>Upoznati i životinjski svijet oko nas i vezu čovjeka i tog svijeta.</p> <p>Razvijati ljubav prema životinjama i razvijati svijest o čuvanju prirode.</p> <p>Upoznati štetna ponašanja čovjeka u prirodi.</p>

Razvoj slušanja i govora	<p>Osvještavanje i razvoj slušanja i kontinuirano širenje slušne pažnje. Razvijati slušanje u bučnijim uvjetima i hodniku, blagovaoni, ulici, parku – razvoj selektivnog slušanja.</p> <p>Ciljanom motivacijom pojačavati slušnu osjetljivost i mentalnu znatiželju. Održavati radoznalost za upoznavanjem i identifikacijom nepoznatih i novih zvukova iz neposredne okoline i šireg okruženja.</p> <p>Polisenzoričnošću obogaćivati izričaj rehabilitatora i doživljaj djeteta.</p> <p>Poticati i oblikovati dječje jezično-govorno izražavanje, razumijevanje i memoriranje.</p> <p>Dobrim slušanjem uočavati greške u ekspresiji i korigirati ih.</p> <p>Razvijati razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u svakodnevnim događajima i obrađenim sadržajima.</p> <p>Širiti razumijevanje jednostavnih i višestrukih naloga u ciljno obrađenim i spontanijim situacijama.</p> <p>Razvijati jezično-govorno izražavanje ovisno o osobnim mogućnostima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strukturiranjem kraćih i dužih rečenica pri imenovanju predmeta, osoba, pojava ili opisivanju osobnih doživljaja; - širenjem vokabulara i njegovog ugrađivanja u aktivan govor; - osvještavanjem potrebnih gramatičkih formi i njihove aktivne upotrebe; - poticanjem dijaloške forme govora, razvijanjem monologa i naracije općenito; - razvijanjem zaključivanja i konkretnog mišljenja, poticati razumijevanje svih sadržaja, povezivati nepoznato sa već naučenim i tako olakšati učenje novih pojmova ili govornih formi. <p>Skratiti vrijeme procesiranja – percepcije, pogotovo nepoznatih sadržaja i ubrzavati recepciju, odnosno, mogućnost odgovora u što kraćem vremenu.</p>
Predškola	<p>Poticanje optimalnog razvoja na svim područjima psihofizičkoga razvoja, s posebnim naglaskom na područja razvoja jezičnih djelatnosti, tj. metajezikovnih i pomoćnih vještina koji će djetetu omogućiti uspješnu prilagodbu svim zahtjevima koji ga očekuju s polaskom u školu:</p> <p>a) metajezikovne vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - raspoznavanje i proizvodnja rime; - raščlamba rečenice na riječi;

- slogovna analiza i sinteza;
 - izdvajanje prvog i zadnjeg glasa;
 - fonemska analiza i sinteza;
 - fonološko imenovanje ;
 - fonemska manipulacija.
- b) pomoćne vještine:
- razvijanje grafomotoričkih vještina;
 - izvođenje predvježbi za oblikovanje grafema;
 - razvoj vizualne percepcije;
 - vježbe vizualnog raspoznavanja grafema od ostalog pisanog traga;
 - orijentacija na zadanoj površini i praćenje slijeda;
 - upamćivanje i samostalno izvođenje grafemskog oblika svojeg imena.
- Poticati, izazivati i održavati pokretljivost artikulatora i facijalne mimike.
- Razvijati disanje u službi fonacije i govora.
- Razvijati i održavati pokretljivost šake raznim aktivnostima: modeliranja, slikanja, crtanja, manipuliranja raznim igračkama.
- Razvijati pažnju i usredotočenost na sadržaj rada.
- Razvoj vizualne percepcije i uočavanje odnosa: dio-cjelina.
- Razvijati grafomotoričke vještine (pravilan hvat olovke, kretanje olovke unutar zadanih linija, optimalan trag olovke na papiru, orijentacija na papiru, pratiti smjer pisanja).
- Razvijati i osvijestiti fonematski sluh (izdvajanje prvog i zadnjeg glasa u riječi).
- Prepoznavanje velikih tiskanih slova i pisanja prvih uzvika, usklika, kratkih riječi i kratkih rečenica.
- Osvještavanje sinteze i analize, kako bi se djeci olakšalo početno čitanje i pisanje.
- Razumijevanje interpunkcije i doživljaj razmaka (pauze) kao ravnopravnog znaka.

Matematičke predodžbe	<p>Poticati djecu na promatranje uže i šire, žive i nežive prirode.</p> <p>Manipulirati i igrati se raznim predmetima prirodnog i industrijskog podrijetla.</p> <p>Uočavati zajedničke karakteristike predmeta oko sebe: boju, veličinu, oblik, teksturu.</p> <p>Uočavati njihovu brojnost, njihov međudnos u prostoru, njihov redoslijed.</p> <p>Sistematizirati svoja zapažanja i konkretne doživljaje, oblikovati matematičke pojmove i početi razvijati matematičko mišljenje.</p> <p>Razvijati znanja o skupovima-količinama uz imenovanje pripadajućim brojem i znamenkom.</p> <p>Uspoređivati količinu do 10 i naučiti logički brojati i brojati unazad.</p> <p>Usvojiti simbole $<$, $=$, $>$, percipirati prethodnika i sljedbenika zadanog broja.</p> <p>Prepoznati osnovne geometrijske likove, sami kreirati razne oblike.</p> <p>Upoznati prostorne i vremenske odnose.</p>
Tjelesno-zdravstveno područje	
<p>Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvoj opće motorike tijela, ovisno o individualnoj mogućnosti djece.</p> <p>Proživjeti i osvijestiti napetost cijelog tijela i pojedinih dijelova tijela poticanjem svih oblika kretanja.</p> <p>Svakodnevno uživati u igrama loptom, raznim pokretnim igrama, natjecateljskim individualnim i timskim igrama.</p> <p>Aktivno sudjelovati u realizaciji raznih koreografija prilikom obilježavanja blagdana ili važnih datuma.</p>	
Slobodno vrijeme i stvaralačko područje	
<p>Razvijati radoznalost i interes za igru te poticati razvoj imitativne igre.</p> <p>Razvoj djetetovog kreativnog izražavanja kroz likovno, glazbeno i plesno izražavanje te dramatizaciju.</p> <p>Poticati samostalni izbor aktivnosti (igre) i didaktičke opreme (igračaka).</p> <p>Podržavati polisenzoričnost dječjeg izraza, življenje različitih osobnih emocija i oblikovanje svojih ideja.</p> <p>Razvijati svijest o lijepom i njegovati osobni estetski izraz.</p>	

Područje adaptivnih vještina

Poticati dječju organiziranost i urednost u baratanju s osobnim stvarima kod kuće ili osobnim i zajedničkim stvarima u vrtiću.

Kontinuirano uređivati svoj radni prostor i zajednički prostor vrtića poštujući:

- godišnja doba,
- prigodne datume,
- blagdane,
- osobne doživljaje.

Sudjelovati u gradskim događanjima i pokazati svoje mogućnosti, te predstaviti svoje radove i koreografije na sportskim natjecanjima, raznim priredbama i izložbama.

Vremenik aktivnosti

Tijekom cijele pedagoške godine.

Način vrednovanja

Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.

Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.

Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.

2.1.5. Ciljevi učenja za djecu s jezično-govornim poremećajima, mlađa dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski program za djecu s jezično-govornim poremećajima, mlađa dobna skupina
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova govorne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s jezično-govornim poremećajima.
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	
Praktično-osobno područje	
Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjereno odgovaranje na individualne razvojne potrebe djece u svrhu cjelovitog razvoja.</p> <p>Prepoznavanje i zadovoljenje specifičnih potreba i individualnih mogućnosti djece.</p> <p>Poticanje razvoja samostalnosti i neovisnosti u aktivnostima svakodnevnog života.</p>
Društveno-emocionalno područje	
Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Poticanje razvoja moralne i osobne vrijednosti integriteta ličnosti.</p> <p>Jačanje osjećaja sigurnosti u novom socijalnom okruženju.</p> <p>Osvještavanje i razumijevanje vlastitih emocija, te razvijanje empatije.</p> <p>Razvijanje pozitivnih socijalnih odnosa u svakodnevnoj komunikaciji i interakcijama.</p> <p>Razvijanje sposobnosti samoregulacije i usvajanje poželjnih oblika ponašanja.</p>

Suradnja s roditeljima	<p>Prihvatanje i uvažavanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnih partnera u rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom procesu.</p> <p>Osiguravanje kvalitetne i ohrabrujuće komunikacije s roditeljima/ skrbnicima.</p> <p>Razvijanje kvalitetnih odnosa i poticanje roditelja / skrbnika na međusobnu suradnju.</p> <p>Razvijanje kvalitetnog partnerskog odnosa roditelj/skrbnik –voditelj skupine.</p> <p>Obavještanje roditelja o potrebama djeteta i uspješnosti svladavanja izazova u radu.</p> <p>Savjetovanje roditelja i davanje smjernica za poticanje razvoja djetetovih sposobnosti u obiteljskom okruženju.</p> <p>Razvijati kvalitetan odnos rehabilitator-roditelj i to informirajući roditelja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dnevno (kratko i jezgrovito) - tjedno – održavanjem pedagoško-savjetodavnog rada (davanjem iscrpnih informacija o mogućnostima djeteta i tijeku rehabilitacije). <p>Na roditeljskim sastancima sa trenutnom ili ciljanom problematikom.</p> <p>Pomoći roditelju da istinski prihvati svoje dijete i razvije svijest i vjeru u njegove potencijale i mogućnosti.</p>
Društveno-spoznajno područje	
Upoznavanje okoline	<p>Upoznavanje i privikavanje na novi prostor.</p> <p>Upoznavanje s djelatnicima u direktnom radu s djecom i njihovom funkcijom.</p> <p>Upoznavanje s dnevnim rutinama i rasporedom svakodnevnih aktivnosti.</p> <p>Razvijanje kulturno-higijenskih navika i samostalnosti pri izvršavanju.</p> <p>Razvijanje pravilnog odnosa prema igračkama i osobnim stvarima.</p> <p>Razvijanje vještine predavljanja i upoznavanja.</p> <p>Osvještavanje pojma obitelji i pripadajućim članovima.</p> <p>Zapažanje promjena vezanih uz prirodne pojave.</p> <p>Prigodno obilježavanje aktualnih događaja.</p> <p>Stvaranje koncepta nadređene kategorije pojmova iz uže i šire okoline.</p>

Razvoj slušanja i govora	<p>Poticanje iniciranja komunikacije neovisno o komunikacijskoj funkciji (imperativna, deklarativna).</p> <p>Uvažavanje svakog oblika komunikacije i komunikacijskog sredstva (gesta, vokalizacija).</p> <p>Procjena jezično-govornog razumijevanja i izražavanja.</p> <p>Razvijanje slušne percepcije, diskriminacije i identifikacije.</p> <p>Razumijevanje jednostavnih zvučnih, odnosno govornih podražaja.</p> <p>Proširivanje kapaciteta radnog pamćenja.</p> <p>Usmjeravanje pažnje i usvajanje novih načina zapamćivanja (od dosjećanja do aktivnog zapamćivanja).</p> <p>Razvijanje jezično-govornog izražavanja ovisno o individualnim mogućnostima uz pomoć afektivne situacije i unutar konteksta.</p> <p>Odazivanje na vlastito ime i prepoznavanje imena druge djece.</p> <p>Usvajanje onomatopeja i jednostavnih govornih struktura.</p> <p>Strukturiranje korektnog izgovora riječi pri imenovanju svakodnevnih predmeta, pojava i osoba.</p> <p>Osvještavanje izražavanja u I. licu jednine.</p> <p>Poticanje verbalizacije zahtjeva i osjećaja.</p> <p>Strukturiranje i automatizacija uporabe jednostavnih gramatičkih struktura u obliku jednostavnih rečenica.</p> <p>Usvajanje monološke i grupne forme govora s naglaskom na suprasegmentalnim obilježjima govora.</p> <p>Podržavanje jednostavnih narativnih oblika.</p>
---------------------------------	---

Matematičke predodžbe	<p>Percipiranje količine: puno, malo, ništa, jedan.</p> <p>Uočavanje osobina predmeta.</p> <p>Opažanje sličnosti i različitosti među predmetima i pojavama.</p> <p>Razlikovanje i imenovanje osnovnih boja.</p> <p>Sortiranje predmeta po boji i obliku, sparivanje prema količini.</p> <p>Osvještavanje koncepta jednostavnog niza.</p> <p>Osvještavanje i usvajanje osnovnih prostornih odnosa (prilozi i prijedlozi).</p>
Tjelesno-zdravstveno područje	
<p>Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvijanje svih prirodnih oblika kretanja ovisno o djetetovim individualnim mogućnostima.</p> <p>Zauzimanje jednostavnih zadanih položaja tijela u tri prostorne razine.</p> <p>Izvođenje jednostavnih motoričkih pokreta i radnji u slijedu.</p> <p>Upoznavanje sa shemom tijela - koordinacija tijela u prostoru.</p> <p>Osvještavanje koncepta kretanja i mirovanja.</p> <p>Razlikovanje slobodnog i ritmičkog kretanja.</p> <p>Razlikovanje stupnjeva napetosti tijela (opušteno – napeto).</p> <p>Osvještavanje i usvajanje pravilnog kostoabdominalnog načina disanja.</p> <p>Obogaćivanje senzomotornog razvoja (soba multisenzorike).</p>	

Slobodno vrijeme i stvaralačko područje

Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.

Razvijanje radoznalosti i interesa za igru.

Razvoj djetetovog kreativnog izražavanja kroz likovno, glazbeno i plesno izražavanje te dramatizaciju.

Poticanje postojećih oblika igara te osiguravanje uvjeta za postizanje više razvojne razine igre .

Podizanje društvene razine igre – od promatranja i samostalne igre prema usporednoj i jednostavnoj socijalnoj.

Područje adaptivnih vještina

Poticanje interesa i uživanje u likovnim aktivnostima.

Upoznavanje sa različitim likovnim tehnikama i priborom za rad.

Poticanje eksperimentiranja bojom i različitim materijalima.

Vremenik aktivnosti

Tijekom cijele pedagoške godine.

Način vrednovanja

Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.

Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.

Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.

2.1.6. Ciljevi učenja za djecu s jezično-govornim poremećajima, srednja dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski program za djecu s jezično-govornim poremećajima, srednja dobna skupina
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s jezično-govornim poremećajima.
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	
Praktično-osobno područje	
Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjereno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta uz osiguravanje potpore njegovu cjelovitom razvoju.</p> <p>Prepoznavanje i zadovoljenje specifičnih potreba, individualnih ritmova svakodnevnog funkcioniranja i različitih mogućnosti i sposobnosti djece.</p> <p>Poticanje razvoja samostalnosti i neovisnosti – osnaživanje osjećaja kompetentnosti u aktivnostima zadovoljavanja osnovnih kulturno-higijenskih potreba (potpuna samostalnost u hranjenju, higijeni i odijevanju).</p>
Društveno-emocionalno područje	
Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Razvijanje pojma o sebi i samovrednovanje – podizanje svijesti o vlastitim sposobnostima i poticanje na stvaranje pozitivne slike o sebi.</p> <p>Jačanje socio-emocionalnih veza unutar skupine.</p> <p>Poticanje na prepoznavanje i izražavanje svojih i tuđih emocija te kontrola istih.</p> <p>Jačanje socijalne kompetentnosti djeteta – usmjeravanje na interakciju s vršnjacima.</p> <p>Učenje kulturnog ophođenja u svim svakodnevnim situacijama.</p>

Suradnja s roditeljima	<p>Prihvatanje i uvažavanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnih partnera koji vlastitim pristupom i aktivnim angažmanom osnažuju suradnju, a ujedno i pridonose podizanju kvalitete programa.</p> <p>Osiguravanje izravne, kvalitetne i ohrabrujuće komunikacije s roditeljima / skrbnicima kako bi informacije o djetetu mogle nesmetano i dvosmjerno cirkulirati.</p> <p>Omogućavanje provođenja vremena u individualnom (PSIR – pedagoško savjetodavni individualni rad, preko video poziva), praćenje i djelatno sudjelovanje u neposrednom rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom procesu te upoznavanje vlastite djece u drugačijem kontekstu od obiteljskoga.</p> <p>Razvijanje kvalitetnog partnerskog odnosa roditelj/skrbnik – rehabilitator putem roditeljskih sastanaka kroz koje se roditelje permanentno informira o rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom programu koji se provodi u skupini.</p>
Društveno-spoznajno područje	
Upoznavanje okoline	<p>Poštivanje rasporeda dnevnih rutina i svakodnevnih aktivnosti.</p> <p>Čuvanje prostora u kojem se boravi te svakodnevno pospremanje didaktičko-rehabilitacijskog materijala i igračaka, kao i sobe dnevnog boravka.</p> <p>Širenje pojma obitelji – razumijevanje i imenovanje rodbinskih odnosa unutar uže i šire obitelji.</p> <p>Uočavanje razlika po spolu.</p> <p>Promatranje okoline i praćenje promjena u prirodi te razumijevanje utjecaja na život i rad ljudi.</p> <p>Razumijevanje koncepta nadređene kategorije i imenovanje podređenih pojmova za predmete i bića iz neposredne okoline.</p> <p>Razrada teme životne sredine.</p> <p>Imenovanje i razumijevanje funkcija različitih životnih prostora.</p> <p>Uvođenje kategorije zanimanja.</p> <p>Upoznavanje osnovnih pravila prometnog odgoja, kulturno ponašanje u korištenju istih i pažljivo sudjelovanju u prometu.</p> <p>Prigodno obilježavanje aktualnih događaja i dječjih rođendana uz isticanje socijalno poželjnih oblika ponašanja.</p>

Razvoj slušanja i govora	<p>Poticanje razvoja različitih komunikacijskih oblika – obogaćivanje verbalnih oblika imperativne funkcije i potkrjepljivanje verbalne komunikacije u deklarativne svrhe.</p> <p>Poštivanje komunikacijskog partnera i uvažavanje pravila konverzacijskih razmjena.</p> <p>Procjena jezično-govornog razumijevanja i izražavanja.</p> <p>Održavanje i produživanje pažnje pri zadacima aktivnog zapamćivanja.</p> <p>Osvještavanje raznovrsnih tehnika usvajanja, zadržavanja i korištenja informacija – dominiranje aktivnog zapamćivanja uz razvijanje mnemoničkih strategija (ponavljanje i sl.).</p> <p>Daljnje razvijanje slušne percepcije, diskriminacije, identifikacije i razumijevanja zvukova (međusobno razlikovanje jednostavnih ritmova i melodija) i govornih podražaja – proširivanje kapaciteta radnog pamćenja.</p> <p>Poticanje razvoja razumijevanja jednostavnih i dvostrukih naloga te razumijevanja pitanja s upitnom riječi.</p> <p>Razvijanje sposobnosti uočavanja uzročno-posljedičnih veza.</p> <p>Razvijanje jezično-govornog izražavanja ovisno o individualnim mogućnostima uz pomoć afektivne situacije i unutar konteksta:</p> <ul style="list-style-type: none">-strukturiranje ispravnog izgovora riječi pri imenovanju svakodnevnih predmeta, pojava i osoba;-osvještavanje uporabe osobnih i posvojnih zamjenica;-poticanje verbalizacije zahtjeva, osjećaja i mišljenja;-automatizacija uporabe jednostavnih gramatičkih struktura u obliku jednostavnih rečenica te proširivanje jednostavnim sintagmama;-poticanje dijaloške forme govora;-osvještavanje važnosti uporabe prošlog i sadašnjeg glagolskog vremena;-razvijanje narativnih sposobnosti;-razvijanje pripovjedne rečenice uz poštivanje slijeda događaja;-poticanje korištenja usvojenih govornih struktura kroz dramatizaciju. <p>Širenje ekspresivnog i receptivnog vokabulara.</p>
---------------------------------	---

Matematičke predodžbe	<p>Učvršćivati i proširivati znanja o količinskim odnosima u okviru skupa do 5 elemenata.</p> <p>Skup od 5 elemenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvrđivanje skupa (grafički prikaz i primjena matematičkih znakova); - rastavljanje skupova na podskupove; - formiranje skupova prema zajedničkim karakteristikama <p>Usporedba skupova prema količini.</p> <p>Memoriranje naziva brojeva u odgovarajućem brojevnom nizu i prebrojavanje.</p> <p>Razlikovanje i imenovanje šireg spektra boja.</p> <p>Nizanje elemenata prema određenom kriteriju, razumijevanje i nastavljanje kombiniranog niza.</p> <p>Imenovanje sličnosti i različitosti među predmetima i pojavama.</p> <p>Aktivno korištenje pojmova osnovnih prostornih odnosa: priloga i prijedloga i primjena istih u neposrednom okruženju.</p> <p>Razlikovanje i imenovanje osnovnih geometrijskih oblika.</p>
Tjelesno-zdravstveno područje	
<p>Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvijanje svih prirodnih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja, mikro i makromotorike.</p> <p>Razvijanje svijesti o shemi tijela – začeci lateralizacije.</p> <p>Poticanje razvoja koordinacije kombiniranih pokreta.</p> <p>Razvijanje motoričkih sposobnosti – statičke i dinamičke ravnoteže, usklađenosti pokreta, snage mišića tijela, brzine, fleksibilnosti, preciznosti i izdržljivosti pri izvođenju motoričkih zadataka.</p> <p>Poticanje razvoja koordinacije oko-ruka.</p> <p>Osvještavanje i usvajanje pravilnog kostoabdominalnog načina disanja.</p> <p>Upoznavanje s konceptom natjecateljskih igara.</p> <p>Boravak u sobi polisenzorike – upoznavanje s ponuđenim sredstvima, obogaćivanje senzomotornog razvoja.</p>	

Slobodno vrijeme i stvaralačko područje

Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.

Razvijanje radoznalosti i interesa za igru.

Razvoj djetetovog kreativnog izražavanja kroz likovno, glazbeno i plesno izražavanje te dramatizaciju.

Poticanje namjernog i istraživačkog upoznavanja okoline ponuđenim didaktičkim materijalima.

Podizanje postojećih oblika igara na više razvojne razine.

Osiguravanje uvjeta za postizanje više razvojne razine igre.

Podizanje društvene razine igre – od jednostavne socijalne do komplementarne i uzajamne igre.

Područje adaptivnih vještina

Razvijanje likovnih sposobnosti – od slučajnog prikazivanja prema namjernom subjektivnom prikazivanju stvarnosti.

Osvještavanje sadržajnih elemenata crteža – poticanje povezivanja elemenata u cjelinu.

Upoznavanje s različitim likovnim tehnikama i likovnim sredstvima.

Vremenik aktivnosti

Tijekom cijele pedagoške godine.

Način vrednovanja

Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje, rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.

Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.

Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.

2.1.7. Ciljevi učenja za djecu s jezično-govornim poremećajima, starija dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski program za djecu s jezično-govornim poremećajima, starija dobna skupina
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s jezično-govornim poremećajima.
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	
Praktično-osobno područje	
Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjereno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta.</p> <p>Prepoznavanje i zadovoljenje specifičnih potreba, individualnih ritmova i različitih mogućnosti i sposobnosti djece.</p> <p>Poticanje razvoja samostalnosti i neovisnosti.</p> <p>Buđenje svijesti o očuvanju vlastitog zdravlja.</p>
Društveno-emocionalno područje	
Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Osnaživanje pozitivne slike o sebi, samopouzdanja i samo-efikasnosti.</p> <p>Razvijanje proaktivnog i konstruktivnog sudjelovanja u socijalnom okruženju.</p> <p>Poticanje autonomije, samoinicijativnosti i samoorganizacije djeteta.</p> <p>Poticanje razvoja empatije .</p> <p>Poticanje na prepoznavanje i izražavanje svojih i tuđih emocija te kontrole istih.</p> <p>Učenje kulturnog ophođenja u svim svakodnevnim situacijama.</p>

Suradnja s roditeljima	<p>Prihvatanje i uvažavanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnih partnera koji vlastitim pristupom i aktivnim angažmanom osnažuju suradnju, a ujedno i pridonose podizanju kvalitete programa.</p> <p>Osiguravanje izravne, kvalitetne i ohrabrujuće komunikacije s roditeljima/skrbnicima kako bi informacije o djetetu mogle nesmetano i dvosmjerno cirkulirati s ciljem upoznavanja vlastite djece u drugačijem kontekstu od obiteljskoga, a u svrhu postizanja pozitivnih ishoda u razvoju djeteta.</p> <p>Omogućavanje provođenje vremena u individualnom (PSIR – pedagoško savjetodavni individualni rad) i grupnom rehabilitacijskom procesu, praćenje i djelatno sudjelovanje u neposrednom rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom procesu.</p> <p>Ostvarivanje suradnje s roditeljima/skrbnicima/zakonskim zastupnikom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnim kontaktom; - radom na daljinu (elektronskom poštom, telefonskim pozivom, mobilnim aplikacijama, videopozivom) prema unaprijed utvrđenom rasporedu u trajanju do 30 minuta. <p>Razvijanje kvalitetnog partnerskog odnosa roditelj/skrbnik – voditelj skupine putem roditeljskih sastanaka kroz koje se roditelje informira o rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom programu koji se provodi u skupini.</p>
Društveno-spoznajno područje	
Upoznavanje okoline	<p>Čuvanje prostora u kojem se boravi te svakodnevno pospremanje didaktičko-rehabilitacijskog materijala i igračaka, kao i sobe grupne rehabilitacije.</p> <p>Usvajanje naziva i slijeda dana u tjednu te označavanje vremenskog koncepta godine i mjeseca.</p> <p>Ponavljanje i širenje koncepta nadređene kategorije i imenovanje podređenih pojmova za predmete i bića iz neposredne okoline.</p> <p>Razrada teme životne sredine.</p> <p>Pojmovno razrađivanje životnih prostora.</p> <p>Razrada kategorije zanimanja (imenovanje, razumijevanje opisa poslova) – primjena usvojenog u igrama pretvaranja.</p>

	<p>Snalaženje u prometu: poznavanje pojmova (semafor, zebra, nogostup itd.) te poznavanje osnovnih pravila ponašanja u prometu.</p> <p>Osvještavanje ljudskih različitosti s naglaskom na poticanje tolerancije i prihvaćanja.</p> <p>Prigodno obilježavanje aktualnih događaja i dječjih rođendana, uz isticanje socijalno poželjnih oblika ponašanja.</p>
Razvoj slušanja i govora	<p>Procjena jezično-govornog razumijevanja i izražavanja.</p> <p>Podržavanje različitih komunikacijskih oblika uz naglašavanje konverzacijskih pravila.</p> <p>Održavanje i produživanje pažnje pri zadacima aktivnog zapamćivanja.</p> <p>Korištenje raznovrsnih tehnika usvajanja, zadržavanja i uporabe informacija.</p> <p>Daljnje razvijanje slušne percepcije, diskriminacije, identifikacije i razumijevanja zvukova i najmanjih sastavnica govornih podražaja.</p> <p>Razvijanje fonološke petlje s ciljem povećanja kapaciteta radnog pamćenja.</p> <p>Poticanje razvoja razumijevanja višestrukih naloga te razumijevanja pitanja s upitnom riječi.</p> <p>Prepoznavanje prenesenih i skrivenih i prenesenih značenja i humora.</p> <p>Razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u svakodnevnim događajima i obrađivanim sadržajima.</p> <p>Razvijanje jezično-govornog izražavanja ovisno o individualnim mogućnostima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strukturiranje korektnog izgovora riječi pri imenovanju svakodnevnih predmeta, pojava i osoba; - širenje ekspresivnog i receptivnog vokabulara; - osvještavanje uporabe složenijih gramatičkih struktura – razlikovanje duge i kratke množine, nepravilnih oblika deklinacija i konjugacija, ovladavanje sročnosti broja i pridjeva s imenicom, pravilno označavanje roda i broja, ovladavanje jednostavnim glasovnim promjenama; - poticanje verbalizacije zahtjeva, osjećaja, mišljenja, stavova i preferencija;

	<ul style="list-style-type: none"> - automatizacija uporabe korektnih gramatičkih struktura u povezanom diskursu - osvještavanje uporabe složenijih sintaktičkih struktura u obliku proširenih rečenica; - poticanje dijaloške forme govora, kao i monološke; - korištenje prošlog i sadašnjeg glagolskog vremena te poticanje na uporabu budućeg; - razvijanje narativnih sposobnosti (uz postupno reduciranje strukturiranih podražaja); - prenošenje apstraktnih događaja u konkretne putem dramatizacije; - samostalno i slobodno kreiranje dijaloških formi u igrama dramatizacije.
Predškola	<p>Poticanje optimalnog razvoja na svim područjima psihofizičkog razvoja, s posebnim naglaskom na područja razvoja jezičnih djelatnosti, tj. metajezičnih i pomoćnih vještina koji će djetetu omogućiti uspješnu prilagodbu svim zahtjevima koji ga očekuju s polaskom u školu:</p> <p>a) metajezične vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - raspoznavanje i proizvodnja rime; - raščlamba rečenice na riječi; - slogovna analiza i sinteza; - izdvajanje prvog i zadnjeg glasa; - fonemska analiza i sinteza; - fonološko imenovanje (prepoznavanje velikih tiskanih slova); - fonemska manipulacija. <p>b) pomoćne vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijanje grafomotoričkih vještina (pravilan hvat olovke, nagib ruke, pritisak pisala o podlogu, fleksibilnost pri izvođenju mikromotoričkih pokreta, bojanje unutar zadanih linija, izvođenje linija različitih kvaliteta i sl.); - izvođenje predvježbi za oblikovanje grafema; - razvoj vizualne percepcije (raspoznavanje likova, prepoznavanje orijentacije, precrtavanje predloška i sl.); - vježbe vizualnog raspoznavanja grafema od ostalog pisanog traga; - orijentacija na zadanoj površini i praćenje slijeda (s lijeva na desno); - upamćivanje i samostalno izvođenje grafemskog oblika svojeg imena. <p>Uvježbavanje početnog čitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja vizualnog rječnika; - uvježbavanje globalnog čitanja.

Matematičke predodžbe	<p>Učvršćivanje i proširivanje znanja o količinskim odnosima u okviru skupa do 10 elemenata.</p> <p>Skup od 10 elemenata:</p> <ul style="list-style-type: none">- utvrđivanje skupa;- rastavljanje skupova na podskupove;- formiranje skupova prema zajedničkim karakteristikama (boja, oblik, veličina, vrsta). <p>Usporedba skupova prema količini (uvođenje simbola =, <, >).</p> <p>Globalno zahvaćanje količine.</p> <p>Razvijanje sposobnosti konzervacije.</p> <p>Razumijevanje koncepta pribrajanja i izdvajanja.</p> <p>Snalaženje u brojevnom nizu izvan automatiziranog prebrojavanja.</p> <p>Prepoznavanje znamenki i povezivanje znamenki s brojem.</p> <p>Razlikovanje i imenovanje nijansi kromatskih i akromatskih boja.</p> <p>Nizanje elemenata prema određenom kriteriju.</p> <p>Imenovanje i međusobno razlikovanje geometrijskih oblika.</p> <p>Aktivno i pravilno korištenje pojmova prostornih odnosa (priloga i prijedloga).</p> <p>Poticanje razvoja divergentnog mišljenja.</p> <p>Provođenje aktivnosti za poticanje razvoja lateralizacije (na tijelu, u prostori i na papiru).</p>
------------------------------	---

Tjelesno-zdravstveno područje

Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.

Razvijanje svih prirodnih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja, mikro i makromotorike.

Poznavanje funkcioniranja i potencijala vlastitog tijela.

Provođenje aktivnosti za poticanje razvoja koordinacije oko-ruka prilikom izvođenja zadataka koji uključuju makro i mikromotoriku.

Razvijanje motoričkih sposobnosti - statičke i dinamičke ravnoteže, usklađenosti pokreta, snage mišića tijela, brzine, fleksibilnosti, preciznosti i izdržljivosti pri izvođenju motoričkih zadataka.

Automatiziranje pravilnog kostoabdominalnog načina disanja.

Provođenje natjecateljskih igara – poticanje ambicioznosti i pozitivne kompeticije.

Boravak u sobi polisenzorike – poticanje razvoja koordinacije kombiniranih pokreta kroz senzomotorno učenje.

Slobodno vrijeme i stvaralačko područje

Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.

Organizirani boravak s drugim dobnim skupinama – socijalne interakcije djece različite kronološke dobi.

Razvijanje radoznalosti i interesa za igru.

Razvoj djetetovog kreativnog izražavanja kroz likovno, glazbeno i plesno izražavanje te dramatizaciju.

Poticanje namjernog i istraživačkog upoznavanja okoline ponuđenim didaktičkim materijalima.

Podizanje postojećih oblika igara (funkcionalna i konstruktivna) na više razvojne razine.

Osiguravanje uvjeta za postizanje i poticanje više razvojne razine igre.

Područje adaptivnih vještina

Osiguravanje raznovrsnih mogućnosti izražavanja i stvaralačke prerade vlastitih ideja, načina razumijevanja i doživljaja.

Razvijanje likovnih sposobnosti.

Poticanje na likovno prikazivanje osobnih proživljenih događaja.

Isticanje bogatstva likovnog prikaza (boje, likovi, detalji i sl.).

Razvijanje kreativnosti i estetike.

Vremeni aktivnosti

Tijekom cijele pedagoške godine.

Način vrednovanja

Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, modificiranje, rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.

Pohranjivanje dječjih likovnih radova i radnih listića.

Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove (mjesečne realizacije, polugodišnje i godišnje izvješće, pojedinačna mišljenja).

2.1.8. Ciljevi učenja za djecu s jezično-govornim poremećajima, mješovita dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski program za djecu s jezično-govornim poremećajima, starija dobna skupina
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s jezično-govornim poremećajima.
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	
Praktično-osobno područje	
Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjereno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta.</p> <p>Prepoznavanje i zadovoljenje specifičnih potreba, individualnih ritmova i različitih mogućnosti i sposobnosti djece.</p> <p>Poticanje razvoja samostalnosti i neovisnosti.</p> <p>Buđenje svijesti o očuvanju vlastitog zdravlja.</p>
Društveno-emocionalno područje	
Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Oснаživanje pozitivne slike o sebi, samopouzdanja i samoefikasnosti.</p> <p>Razvijanje proaktivnog i konstruktivnog sudjelovanja u socijalnom okruženju.</p> <p>Poticanje autonomije, samoinicijativnosti i samoorganizacije djeteta.</p> <p>Poticanje razvoja empatije .</p> <p>Poticanje na prepoznavanje i izražavanje svojih i tuđih emocija te kontrole istih.</p> <p>Učenje kulturnog ophođenja u svim svakodnevnim situacijama.</p>

Suradnja s roditeljima	<p>Prihvatanje i uvažavanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnih partnera koji vlastitim pristupom i aktivnim angažmanom osnažuju suradnju, a ujedno i pridonose podizanju kvalitete programa.</p> <p>Osiguravanje izravne, kvalitetne i ohrabrujuće komunikacije s roditeljima/skrbnicima kako bi informacije o djetetu mogle nesmetano i dvosmjerno cirkulirati s ciljem upoznavanja vlastite djece u drugačijem kontekstu od obiteljskoga, a u svrhu postizanja pozitivnih ishoda u razvoju djeteta.</p> <p>Omogućavanje provođenje vremena u individualnom (PSIR – pedagoško savjetodavni individualni rad) i grupnom rehabilitacijskom procesu, praćenje i djelatno sudjelovanje u neposrednom rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom procesu. Ostvarivanje suradnje s roditeljima/skrbnicima/zakonskim zastupnikom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnim kontaktom; - radom na daljinu (elektronskom poštom, telefonskim pozivom, mobilnim aplikacijama, videopozivom) prema unaprijed utvrđenom rasporedu u trajanju do 30 minuta. <p>Razvijanje kvalitetnog partnerskog odnosa roditelj/skrbnik – voditelj skupine putem roditeljskih sastanaka kroz koje se roditelje informira o rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom programu koji se provodi u skupini.</p>
Društveno-spoznajno područje	
Upoznavanje okoline	<p>Čuvanje prostora u kojem se boravi te svakodnevno pospremanje didaktičko-rehabilitacijskog materijala i igračaka, kao i sobe grupne rehabilitacije.</p> <p>Usvajanje naziva i slijeda dana u tjednu te označavanje vremenskog koncepta godine i mjeseca.</p> <p>Ponavljanje i širenje koncepta nadređene kategorije i imenovanje podređenih pojmova za predmete i bića iz neposredne okoline.</p> <p>Razrada teme životne sredine.</p> <p>Pojmovno razrađivanje životnih prostora.</p> <p>Razrada kategorije zanimanja (imenovanje, razumijevanje opisa poslova) – primjena usvojenog u igrama pretvaranja.</p>

	<p>Snalaženje u prometu: poznavanje pojmova (semafor, zebra, nogostup itd.) te poznavanje osnovnih pravila ponašanja u prometu.</p> <p>Osvještavanje ljudskih različitosti s naglaskom na poticanje tolerancije i prihvaćanja.</p> <p>Prigodno obilježavanje aktualnih događaja i dječjih rođendana, uz isticanje socijalno poželjnih oblika ponašanja.</p>
Razvoj slušanja i govora	<p>Procjena jezično-govornog razumijevanja i izražavanja.</p> <p>Podržavanje različitih komunikacijskih oblika uz naglašavanje konverzacijskih pravila.</p> <p>Održavanje i produživanje pažnje pri zadacima aktivnog zapamćivanja.</p> <p>Korištenje raznovrsnih tehnika usvajanja, zadržavanja i uporabe informacija.</p> <p>Daljnje razvijanje slušne percepcije, diskriminacije, identifikacije i razumijevanja zvukova i najmanjih sastavnica govornih podražaja.</p> <p>Razvijanje fonološke petlje s ciljem povećanja kapaciteta radnog pamćenja.</p> <p>Poticanje razvoja razumijevanja višestrukih naloga te razumijevanja pitanja s upitnom riječi.</p> <p>Prepoznavanje prenesenih i skrivenih i prenesenih značenja i humora.</p> <p>Razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u svakodnevnim događajima i obrađivanim sadržajima.</p> <p>Razvijanje jezično-govornog izražavanja ovisno o individualnim mogućnostima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strukturiranje korektnog izgovora riječi pri imenovanju svakodnevnih predmeta, pojava i osoba; - širenje ekspresivnog i receptivnog vokabulara; - osvještavanje uporabe složenijih gramatičkih struktura – razlikovanje duge i kratke množine, nepravilnih oblika deklinacija i konjugacija, ovladavanje sročnosti broja i pridjeva s imenicom, pravilno označavanje roda i broja, ovladavanje jednostavnim glasovnim promjenama; - poticanje verbalizacije zahtjeva, osjećaja, mišljenja, stavova i preferencija;

	<ul style="list-style-type: none"> - automatizacija uporabe korektnih gramatičkih struktura u povezanom diskursu - osvještavanje uporabe složenijih sintaktičkih struktura u obliku proširenih rečenica; - poticanje dijaloške forme govora, kao i monološke; - korištenje prošlog i sadašnjeg glagolskog vremena te poticanje na uporabu budućeg; -razvijanje narativnih sposobnosti (uz postupno reduciranje strukturiranih podražaja); - prenošenje apstraktnih događaja u konkretne putem dramatizacije; - samostalno i slobodno kreiranje dijaloških formi u igrama dramatizacije.
Predškola	<p>Poticanje optimalnog razvoja na svim područjima psihofizičkog razvoja, s posebnim naglaskom na područja razvoja jezičnih djelatnosti, tj. metajezičnih i pomoćnih vještina koji će djetetu omogućiti uspješnu prilagodbu svim zahtjevima koji ga očekuju s polaskom u školu:</p> <p>a) metajezične vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - raspoznavanje i proizvodnja rime; - raščlamba rečenice na riječi; - slogovna analiza i sinteza; - izdvajanje prvog i zadnjeg glasa; - fonemska analiza i sinteza; - fonološko imenovanje (prepoznavanje velikih tiskanih slova); - fonemska manipulacija. <p>b) pomoćne vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijanje grafomotoričkih vještina (pravilan hvat olovke, nagib ruke, pritisak pisala o podlogu, fleksibilnost pri izvođenju mikromotoričkih pokreta, bojanje unutar zadanih linija, izvođenje linija različitih kvaliteta i sl.); - izvođenje predvježbi za oblikovanje grafema; - razvoj vizualne percepcije (raspoznavanje likova, prepoznavanje orijentacije, precrtavanje predloška i sl.); - vježbe vizualnog raspoznavanja grafema od ostalog pisanog traga; - orijentacija na zadanoj površini i praćenje slijeda (s lijeva na desno); - upamćivanje i samostalno izvođenje grafemskog oblika svojeg imena. <p>Uvježbavanje početnog čitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja vizualnog rječnika; - uvježbavanje globalnog čitanja.

Matematičke predodžbe	<p>Učvršćivanje i proširivanje znanja o količinskim odnosima u okviru skupa do 10 elemenata.</p> <p>Skup od 10 elemenata:</p> <ul style="list-style-type: none">- utvrđivanje skupa;- rastavljanje skupova na podskupove;- formiranje skupova prema zajedničkim karakteristikama (boja, oblik, veličina, vrsta). <p>Usporedba skupova prema količini (uvođenje simbola =, <, >).</p> <p>Globalno zahvaćanje količine.</p> <p>Razvijanje sposobnosti konzervacije.</p> <p>Razumijevanje koncepta pribrajanja i izdvajanja.</p> <p>Snalaženje u brojevnom nizu izvan automatiziranog prebrojavanja.</p> <p>Prepoznavanje znamenki i povezivanje znamenki s brojem.</p> <p>Razlikovanje i imenovanje nijansi kromatskih i akromatskih boja.</p> <p>Nizanje elemenata prema određenom kriteriju.</p> <p>Imenovanje i međusobno razlikovanje geometrijskih oblika.</p> <p>Aktivno i pravilno korištenje pojmova prostornih odnosa (priloga i prijedloga).</p> <p>Poticanje razvoja divergentnog mišljenja.</p> <p>Provođenje aktivnosti za poticanje razvoja lateralizacije (na tijelu, u prostori i na papiru).</p>
------------------------------	---

Tjelesno-zdravstveno područje

Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.

Razvijanje svih prirodnih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja, mikro i makromotorike.

Poznavanje funkcioniranja i potencijala vlastitog tijela.

Provođenje aktivnosti za poticanje razvoja koordinacije oko-ruka prilikom izvođenja zadataka koji uključuju makro i mikromotoriku.

Razvijanje motoričkih sposobnosti - statičke i dinamičke ravnoteže, usklađenosti pokreta, snage mišića tijela, brzine, fleksibilnosti, preciznosti i izdržljivosti pri izvođenju motoričkih zadataka.

Automatiziranje pravilnog kostoabdominalnog načina disanja.

Provođenje natjecateljskih igara – poticanje ambicioznosti i pozitivne kompeticije.

Boravak u sobi polisenzorike – poticanje razvoja koordinacije kombiniranih pokreta kroz senzomotorno učenje.

Slobodno vrijeme i stvaralačko područje

Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.

Organizirani boravak s drugim dobnim skupinama – socijalne interakcije djece različite kronološke dobi.

Razvijanje radoznalosti i interesa za igru.

Razvoj djetetovog kreativnog izražavanja kroz likovno, glazbeno i plesno izražavanje te dramatizaciju.

Poticanje namjernog i istraživačkog upoznavanja okoline ponuđenim didaktičkim materijalima.

Podizanje postojećih oblika igara (funkcionalna i konstruktivna) na više razvojne razine.

Osiguravanje uvjeta za postizanje i poticanje više razvojne razine igre.

Područje adaptivnih vještina
<p>Osiguravanje raznovrsnih mogućnosti izražavanja i stvaralačke prerade vlastitih ideja, načina razumijevanja i doživljaja.</p> <p>Razvijanje likovnih, plesnih i glazbenih sposobnosti.</p> <p>Poticanje na likovno prikazivanje osobnih proživljenih događaja.</p> <p>Isticanje bogatstva likovnog prikaza (boje, likovi, detalji i sl.).</p> <p>Razvijanje kreativnosti i estetike.</p>
Vremenik aktivnosti
<p>Tijekom cijele pedagoške godine.</p>
Način vrednovanja
<p>Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, modificiranje, rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.</p> <p>Pohranjivanje dječjih likovnih radova i radnih listića.</p> <p>Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove (mjesečne realizacije, polugodišnje i godišnje izvješće, pojedinačna mišljenja).</p>

2.1.9. Program predškole

Program predškole je obvezni program odgojno-obrazovnog rada. Budući da se provodi s djecom s teškoćama u razvoju, kojoj je potrebno više vremena za stjecanje potrebnih kompetencija kako bi bila spremna za polazak u osnovnu školu, uključuju se u program predškole dvije godine prije polaska u osnovnu školu. Program predškole integriran je u program starije dobne skupine.

Zadaća ovog programa je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta, poticanje komunikacijskih vještina te razvijanje ključnih kompetencija djeteta potrebnih za prilagodbu na uvjete, ciljeve i zahtjeve specifične za školsko okruženje.

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski program za djecu s jezično-govornim poremećajima, starija dobna skupina
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s jezično-govornim poremećajima.
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	
Materinski jezik	
Razvoj slušanja i govora. Razvijanje slušne percepcije, obrade i pamćenja. Razvijanje predvještina čitanja i pisanja. Poticanje razvoja metajezikovnih vještina. Uvježbavanje vještina grafomotorike, vizualne percepcije i orijentacije. Poticanje razvoja narativnih sposobnosti. Razvoj semantičke kompetencije. Razvoj gramatičkih kompetencija. Uvježbavanje početnog čitanja. Korekcija artikulacije i strukturiranje pravilnog izgovora prema individualnim mogućnostima djeteta. Razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u svakodnevnim događajima i obrađivanim sadržajima.	

Komunikacija na stranim jezicima
<p>Razvijanje svijesti o vlastitome jeziku i osvještavanje drugih jezika te razlikovanje materinskog jezika od stranih, Fakultativno učenje stranih jezika u suradnji sa Školom stranih jezika SUVAG.</p>
Matematičke predodžbe
<p>Orijentacija u prostoru i na vlastitom tijelu.</p> <p>Osvještavanje i usvajanje osnovnih prostornih odnosa.</p> <p>Uočavanje osobina predmeta (jednostavni oblici i veličine).</p> <p>Percipiranje količine.</p> <p>Razvijanje sposobnosti konzervacije, načela kordinalnosti i ordinalnosti.</p> <p>Sortiranje predmeta po boji i obliku – razumijevanje koncepta skupa.</p> <p>Učvrščivanje i proširivanje znanja o količinskim odnosima u okviru skupa do 10 elemenata.</p> <p>Razlikovanje i imenovanje osnovnih geometrijskih oblika i tijela.</p> <p>Savladavanje vještina brojanja, pojma broja, pravilnosti, oblika i prostora, mjerenja i uspoređivanja.</p>
Upoznavanje okoline
<p>Razvijanje kulturno-higijenskih navika i samostalnosti pri izvršavanju.</p> <p>Razrada teme životne sredine - pojam obitelji, praćenje promjena u prirodi, život u gradu / na selu, osnovna pravila prometnog odgoja, zanimanja, osvještavanje različitosti ljudi.</p>
Digitalne kompetencije
<p>Osvještavanje djece o primjeni i važnosti informacijsko-komunikacijskih tehnologija u svakodnevnom životu.</p> <p>Razvijanje primjerenog odnosa prema informacijskim tehnologijama.</p> <p>Osvještavanje razlike virtualnog svijeta i stvarnosti.</p>
Učiti kako učiti
<p>Razvijanje radnih navika.</p> <p>Upoznavanje različitih strategija učenja.</p> <p>Poticanje djeteta na stvaranje strategija vlastitog učenja.</p>

Socijalne i građanske kompetencije

Odgovorno ponašanje prema osobama, životinjama, biljkama i materijalnom okruženju

Primjereno ponašanje na javnim prostorima, kulturnim manifestacijama itd.

Razvijanje komunikacijskih vještina.

Inicijativnost i poduzetništvo

Poticanje verbalizacije zahtjeva, osjećaja, mišljenja, ideja, stavova i preferencija.

Oснаživanje osjećaja samostalnosti, uspješnosti i kompetencije - poticanje pozitivne ambicioznosti.

Osvještavanje vlastitih prava i odgovornosti.

Kulturna svijest i izražavanje

Prigodno obilježavanje aktualnih događaja i dječjih rođendana uz isticanje socijalno poželjnih oblika ponašanja.

Organizirani odlasci u kazalište, kino, muzej, zoološki vrt.

Sudjelovanje na različitim kulturnim i sportskim manifestacijama.

Poticanje kreativnog izražavanja kroz ples, glazbu, scenski i likovni izraz.

Motoričke kompetencije primjerene dobi – Harmonija tijela

Razvoj svijesti o sebi i vlastitom tijelu i slike vlastitog tijela.

Zvuk kao poticaj za pokret i kao rezultat pokreta.

Spoznaja prostora.

Tjelesno-afektivni i plesni izraz.

Posebna područja poticanja - Fonetski ritmovi	
Stimulacije pokretom	<p>Ponavljanje, stimuliranje i korigiranje kompleksne percepcije i reprodukcije obrađenih glasova kroz dinamičke varijacije makro-mikropokreta.</p> <p>Osvještavanje, stimuliranje i korigiranje glasova prema fonetskoj progresiji.</p> <p>Osvještavanje vlastitog tijela i prostora s ciljem postizanja senzo-psiho-motorne osnove za što kvalitetnije ostvarenje govora, jezika i komunikacije.</p>
Glazbene stimulacije	<p>Osvještavanje govornih vrednota uz pomoć osnovnih muzičkih elemenata u svrhu pravilne percepcije i pravilnog izgovora glasova.</p> <p>Praćenje, poticanje i razvijanje spontanog dječjeg glasanja.</p> <p>Razvijanje osjećaja za rimu u svrhu razvijanja predčitalačkih vještina.</p> <p>Poboljšavanje slušanja, jezično-govornog izraza, razumijevanja i komunikacije kroz vježbe ritma i melodije.</p>
Vremenik aktivnosti	
Tijekom cijele pedagoške godine.	
Način vrednovanja	
<p>Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, modificiranje, rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.</p> <p>Pohranjivanje dječjih likovnih radova i radnih listića.</p> <p>Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove (mjesečne realizacije, polugodišnje i godišnje izvješće, pojedinačna mišljenja).</p>	

2.2. Stimulacije pokretom

2.2.1. Stimulacije pokretom za mlađu dobnu skupinu

Naziv programa:	Stimulacije pokretom za mlađu dobnu skupinu	
Nositelji programa	Fonetski ritmičari.	
Osnovna namjena programa	Kontinuirano osvještavanje vlastitog tijela i prostora s ciljem postavljanja senzo-psiho-motorne osnove za što kvalitetnije ostvarenje jezično-govorne komunikacije – objedinjuje dva programa: harmoniju tijela i stimulacije pokretom.	
Ciljevi programa	Harmonija tijela	Stimulacije pokretom
	<p>Poticanje slobodnog dječjeg kretanja.</p> <p>Strukturiranje osnovnih dječjih lokomocija.</p> <p>Strukturiranje osnovnih grupnih formacija.</p> <p>Razvijanje svijesti o sebi i vlastitom tijelu.</p> <p>Podržavanje i bogaćenje refleksne reakcije na zvuk makropokretom.</p> <p>Postavljanje adekvatne tjelesne napetosti.</p> <p>Poticanje imitacije pokreta uz kvalitativne varijacije vremena i dinamike.</p> <p>Osvještavanje dvočlanog ritma; izmjene naglaska u direktnom pokretu i skoku.</p> <p>Osvještavanje osnovnih prostornih akcija.</p> <p>Poticanje djeteta na istraživanje prostora i snalaženje u svladavanju prostornih prepreka.</p> <p>Poticanje djeteta na istraživanje tekstura i oblika predmeta iz uže okoline.</p> <p>Razvijanje pozitivnih socio-afektivnih odnosa putem neverbalne komunikacije.</p>	<p>Poticanje spontanog glasanja kroz igre tjelesno-afektivne komunikacije.</p> <p>Osvještavanje prisustva/odsustva zvuka.</p> <p>Poticanje slušanja i samoslušanja na vibrotaktilnoj dasci.</p> <p>Stimuliranje aktivnog slušanja udaraljki i glasa uz vremensko i dinamičko variranje zvuka.</p> <p>Usmjeravanje spontanog glasanja prema afektivnim uzvicima, onomatopejama uz naglašavanje prozodijskih elemenata.</p> <p>Osvještavanje i stimuliranje glasova prema fonetskoj progresiji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svi vokali - bilabijalni okluzivi - apikodentalni okluzivi - likvide <p>Korištenje prvih dvosložnih riječi (sastavljenih od istih logatoma) u jednostavnim afektivnim sadržajima i situacijama.</p> <p>Uvođenje kratkih dvočlanih rečenica.</p> <p>Osvještavanje važnosti jezično-govorne komunikacije.</p>

<p>Način ostvarivanja programa</p>	<p>Igre tjelesno-afektivne komunikacije.</p> <p>Igre manipulacije rekvizitima različitih tekstura i oblika.</p> <p>Pokretno-situacijske igre i prostorno-akcijske igre.</p> <p>Igre ravnoteže i koordinacije pokreta.</p> <p>Makro-mikromotoričke igre od globalnih pokreta cijelog tijela do finih pokreta izgovornih organa.</p> <p>Igre aktivnog slušanja.</p> <p>Igre dahom i fonacijom.</p> <p>Igre vokalizacije i artikulacije.</p> <p>Igre imitacije i igre imaginacije.</p> <p>Plesno-afektivni izraz.</p>
<p>Vremenik programa</p>	<p>Program se kroz cijelu pedagošku godinu kontinuirano provodi u svakoj skupini po 3 do 4 sata tjedno.</p>
<p>Način vrednovanja programa</p>	<p>Trajno praćenje.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja izvješća.</p> <p>Godišnja izvješća.</p>

2.2.2. Stimulacije pokretom za srednju dobnu skupinu

Naziv programa:	Stimulacije pokretom za srednju dobnu skupinu	
Nositelji programa	Fonetski ritmičari.	
Osnovna namjena programa	Kontinuirano osvještavanje vlastitog tijela i prostora s ciljem postavljanja senzo-psiho-motorne osnove za što kvalitetnije ostvarenje jezično-govorne komunikacije – objedinjuje dva programa: harmoniju tijela i stimulacije pokretom.	
Ciljevi programa	Harmonija tijela	Stimulacije pokretom
	<p>Usklađivanje globalne i akcijske napetosti tijela s ciljem stvaranja osnove za pravilno disanje, fonaciju i artikulaciju u govornoj produkciji.</p> <p>Osvještavanje torakalnog i abdominalnog disanja, produljivanje izdaha.</p> <p>Intenzivno podraživanje vestibularnog osjetila.</p> <p>Razvijanje osjećaja za osnovne kvalitete pokreta i poticanje adekvatnog prelaženja iz jedne kvalitete u drugu.</p> <p>Ponavljanje dvočlanog i usvajanje tročlanog ritma uz pokret ljuljanja varirajući naglasak.</p> <p>Razvijanje osjećaja za partnera i grupu.</p> <p>Poticanje pokretnih neverbalnih dijaloga.</p> <p>Razvijanje automatizama u pokretu, neophodnih u svakodnevnim aktivnostima.</p> <p>Osvještavanje osjećaja za količinu kroz proprioceptivni i spacioceptivni doživljaj.</p> <p>Razvijanje osjećaja za prostornu harmoniju tj. gramatiku prostora strukturiranjem prostornih odnosa, razina, akcija, puteva, formacija i sl.</p> <p>Poticanje opservacije i imitacije kretanja različitih likova, sadržaja i zbivanja u okolini; uživljanje u njihov karakter kroz dramatizacije.</p>	<p>Stimuliranje aktivnog slušanja.</p> <p>Uvođenje fonematskog slušanja.</p> <p>Ponavljanje obrađenih logatoma (uvođenje korekcije), uz variranje ritma, intenziteta i intonacije kroz kvalitete pokreta u pokretno-situacijskim igrama.</p> <p>Strukturiranje novih trosložnih riječi kombiniranjem različitih logatoma, uz tročlani ritam usvojen na harmoniji tijela.</p> <p>Osvještavanje, stimuliranje i korigiranje novih glasova prema fonetskoj progresiji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poluvokal - vibrant - guturalni okluzivi - bezvučni frikativi <p>u jednostavnim logatomima i kombinacijama svih dosad obrađenih glasova kroz funkcionalne pokrete.</p> <p>Uvođenje, stimuliranje i korekcija tročlanih rečenica u kratkim govornim cjelinama.</p>

Način ostvarivanja programa	<p>Igre manipulacije rekvizitima različitih tekstura i oblika.</p> <p>Pokretno-situacijske igre i prostorno-akcijske igre.</p> <p>Igre ravnoteže i koordinacije pokreta.</p> <p>Makro-mikromotoričke igre od globalnih pokreta cijelog tijela do finih pokreta izgovornih organa.</p> <p>Igre aktivnog slušanja.</p> <p>Igre dahom i fonacijom.</p> <p>Igre vokalizacije i artikulacije.</p> <p>Igre imitacije i igre imaginacije.</p> <p>Obrada govornih cjelina kroz makro-mikro pokret i pokretne igre.</p> <p>Plesno-afektivni izraz.</p> <p>Scenski nastup unutar i izvan ustanove.</p> <p>Sudjelovanje u programu Pozdrav prirodi.</p>
Vremeni programa	<p>Program se kroz cijelu pedagošku godinu kontinuirano provodi u svakoj skupini po 3 do 4 sata tjedno.</p>
Način vrednovanja programa	<p>Trajno praćenje.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja izvješća.</p> <p>Godišnja izvješća.</p>

2.2.3. Stimulacije pokretom za stariju dobnu skupinu

Naziv programa:	Stimulacije pokretom za stariju dobnu skupinu	
Nositelji programa	Fonetski ritmičari.	
Osnovna namjena programa	Kontinuirano osvještavanje vlastitog tijela i prostora s ciljem postavljanja senzo-psiho-motorne osnove za što kvalitetnije ostvarenje jezično-govorne komunikacije – objedinjuje dva programa: harmoniju tijela i stimulacije pokretom.	
Ciljevi programa	Harmonija tijela	Stimulacije pokretom
	<p>Poticanje i podržavanje adekvatne globalne i akcijske tjelesne napetosti.</p> <p>Osvještavanje torakalnog i abdominalnog disanja i izdisajne snage u lokomociji i zastoju.</p> <p>Ponavljanje dosad usvojenih ritmičkih struktura i uvođenje četverosložnog ritma uz kružni pokret, okret i vrtnje varirajući naglasak.</p> <p>Poticanje pažnje i koncentracije naglim izmjenama ritma, dinamike i smjera kretanja.</p> <p>Intenzivno podraživanje vestibularnog osjetila.</p> <p>Poticanje kvalitativno strukturiranih pokreta i njihovo usklađivanje s govorom.</p> <p>Razvijanje osjećaja za gramatiku prostora.</p> <p>Poticanje osjećaja za partnera i grupu s naglašenim osvještavanjem odnosa subjekta i objekta te uzročno-posljedičnih veza.</p> <p>Osvještavanje perifernih dijelova tijela s naglaskom na šakama – priprema za grafomotoriku.</p> <p>Poticanje čitalačkih vještina oblikovanjem brojeva i slova tijelom.</p> <p>Poticanje opservacije i imitacije kretanja različitih likova, sadržaja i zbivanja u okolini;</p> <p>Poticanje mašte i razvijanje kreativnosti.</p>	<p>Ponavljanje, stimuliranje i korigiranje kompleksne percepcije i reprodukcije dosad obrađenih glasova kroz dinamičke varijacije makro-mikropokreta.</p> <p>Osvještavanje, stimuliranje i korigiranje novih glasova prema fonetskoj progresiji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvučni frikativi - bezvučni i zvučni afrikate <p>uz variranje ritma, intonacije i intenziteta kroz funkcionalne pokrete u pokretno-situacijskim igrama.</p> <p>Vježbanje spretnosti artikulatora i fleksibilnosti artikulacije u težim konsonantskim skupinama.</p> <p>Poticanje fonematskog slušanja.</p> <p>Poticanje autokorekcije.</p> <p>Strukturiranje četverosložnih riječi uz četverosložni ritam usvojen na harmoniji tijela.</p> <p>Uvođenje višečlanih zavisnih rečenica (prema individualnim mogućnostima djeteta) u dužim govornim cjelinama i prostorno-akcijskim igrama.</p> <p>Poticanje samostalnog reproduciranja obrađenih brojalica i govornih cjelina uz minimalan funkcionalni pokret.</p>

<p>Način ostvarivanja programa</p>	<p>Igre manipulacije rekvizitima različitih tekstura i oblika.</p> <p>Pokretno-situacijske igre i prostorno-akcijske igre.</p> <p>Igre ravnoteže i koordinacije pokreta.</p> <p>Makro-mikromotoričke igre od globalnih pokreta cijelog tijela do finih pokreta izgovornih organa.</p> <p>Igre aktivnog slušanja.</p> <p>Igre dahom i fonacijom.</p> <p>Igre vokalizacije i artikulacije.</p> <p>Obrada govornih cjelina kroz makro-mikro pokret i pokretne igre.</p> <p>Igre imitacije i igre imaginacije.</p> <p>Plesno-afektivni izraz.</p> <p>Scenski nastup unutar i izvan ustanove.</p> <p>Sudjelovanje u programu Pozdrav prirodi.</p>
<p>Vremenik programa</p>	<p>Program se kroz cijelu pedagošku godinu kontinuirano provodi u svakoj skupini po 3 do 4 sata tjedno.</p>
<p>Način vrednovanja programa</p>	<p>Trajno praćenje.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja izvješća.</p> <p>Godišnja izvješća.</p>

2.2.4. Stimulacije pokretom za mješovitu dobnu skupinu

Naziv programa:	Stimulacije pokretom za mješovitu dobnu skupinu	
Nositelji programa	Fonetski ritmičari.	
Osnovna namjena programa	Kontinuirano osvještavanje vlastitog tijela i prostora s ciljem postavljanja senzo-psiho-motorne osnove za što kvalitetnije ostvarenje jezično-govorne komunikacije i razumijevanja – objedinjuje dva programa: harmoniju tijela i stimulacije pokretom.	
Ciljevi programa	Harmonija tijela	Stimulacije pokretom
	<p>Poticanje i podržavanje adekvatne globalne i akcijske tjelesne napetosti.</p> <p>Osvještavanje torakalnog i abdominalnog disanja i izdisajne snage u lokomociji i zastoju.</p> <p>Ponavljanje dosad usvojenih ritmičkih struktura i uvođenje četverosložnog ritma.</p> <p>Poticanje pažnje i koncentracije naglim izmjenama ritma, dinamike i smjera kretanja.</p> <p>Intenzivno podraživanje vestibularnog osjetila.</p> <p>Poticanje kvalitativno strukturiranih pokreta i njihovo usklađivanje s govorom.</p> <p>Razvijanje osjećaja za gramatiku prostora vezivanjem glagola uz kretanje, priloga uz način i mjesto kretanja, prijedloga uz prostorne akcije, pridjeva uz prostorne oblike i sl.</p> <p>Poticanje osjećaja za partnera i grupu s naglašenim osvještavanjem odnosa subjekta i objekta te uzročno-posljedičnih veza.</p> <p>Osvještavanje perifernih dijelova tijela s naglaskom na šakama – priprema za grafomotoriku.</p> <p>Poticanje čitalačkih vještina.</p>	<p>Ponavljanje, stimuliranje i korigiranje kompleksne percepcije i reprodukcije dosad obrađenih glasova kroz dinamičke varijacije makro-mikro pokreta.</p> <p>Osvještavanje, stimuliranje i korigiranje novih glasova prema fonetskoj progresiji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvučni frikativi - bezvučni i zvučni afrikate <p>uz variranje ritma, intonacije i intenziteta kroz funkcionalne pokrete u pokretno-situacijskim igrama.</p> <p>Vježbanje spretnosti artikulatora i fleksibilnosti artikulacije u težim konsonantskim skupinama.</p> <p>Poticanje fonematskog slušanja.</p> <p>Poticanje autokorekcije.</p> <p>Strukturiranje četverosložnih riječi uz četverosložni ritam usvojen na harmoniji tijela.</p> <p>Uvođenje višečlanih zavisnih rečenica (prema individualnim mogućnostima djeteta) u dužim govornim cjelinama i prostorno-akcijskim igrama.</p> <p>Poticanje samostalnog reproduciranja obrađenih brojalica i govornih cjelina uz minimalan funkcionalni pokret.</p>

	<p>Poticanje opservacije i imitacije kretanja različitih likova, sadržaja i zbivanja u okolini; uživanje u njihov karakter kroz dramatizacije.</p> <p>Poticanje mašte i razvijanje kreativnosti u stvaranju vlastitih malih koreografija</p>	
Način ostvarivanja programa	<p>Igre manipulacije rekvizitima različitih tekstura i oblika.</p> <p>Pokretno-situacijske igre i prostorno-akcijske igre.</p> <p>Igre ravnoteže i koordinacije pokreta.</p> <p>Makro-mikromotoričke igre od globalnih pokreta cijelog tijela do finih pokreta izgovornih organa.</p> <p>Igre aktivnog slušanja.</p> <p>Igre dahom i fonacijom.</p> <p>Igre vokalizacije i artikulacije.</p> <p>Obrada govornih cjelina kroz makro-mikro pokret i pokretne igre.</p> <p>Igre imitacije i igre imaginacije.</p> <p>Plesno-afektivni izraz.</p> <p>Scenski nastup unutar i izvan ustanove.</p> <p>Sudjelovanje u programu Pozdrav prirodi.</p>	
Vremenik programa	<p>Program se kroz cijelu pedagošku godinu kontinuirano provodi u svakoj skupini po 3 do 4 sata tjedno.</p>	
Način vrednovanja programa	<p>Trajno praćenje.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja izvješća.</p> <p>Godišnja izvješća.</p>	

2.3. Glazbene stimulacije

2.3.1. Glazbene stimulacije za mlađu dobnu skupinu

Naziv programa	Glazbene stimulacije za mlađu dobnu skupinu
Namjena programa	Poboljšanje slušanja te govorno jezičnog izraza, govorne komunikacije te razumijevanja kroz vježbe ritma i melodije.
Nositelji programa	Fonetski muzičari.
Ciljevi programa	<p>Uz pomoć osnovnih glazbenih vrednota osvijestiti djetetu sa slušnim i/ili jezično – govorno - glasovnim teškoćama osnovne strukturalne elemente govora u svrhu pravilne percepcije i pravilnog izgovora govornih glasova odnosno razvoja govora kao optimalnog načina komunikacije.</p> <p>Poticati i razvijati radoznalost djece za razne izvora zvuka u svrhu razvijanja aktivnog slušanja kao preduvjeta za uspješan razvoj govora.</p> <p>Buditi svijest djece o auditivnoj komponenti pojedinih pojava iz prirode i svijeta koji nas okružuje te poticati djecu na izražavanje spomenutog doživljaja onomatopejom, kratkim riječima i sl.</p> <p>Pratiti, poticati i razvijati spontano dječje glasanje u skladu s individualnim mogućnostima djeteta, a prema načelima ritmičke, melodijske i fonetske progresije.</p> <p>Usvojene oblike glasanja preoblikovati u onomatopeje, kratke riječi i rečenice.</p> <p>Razvijati osjećaj za glazbeni ritam; poticati djecu na uočavanje, prepoznavanje i imitiranje ritamskih oblika mnoštva, jedan i dva uz udaraljke.</p> <p>Koristiti pjevani glas kao stimulaciju za glasanje te na taj način razvijati osjećaj za melodiju kao podlogu za razvoj govorne intonacije.</p> <p>Poticati djecu na zapažanje različitog tempa i dinamike te promjene navedenih elemenata unutar kratkih glazbenih cjelina.</p>
Način ostvarivanja programa	<p>Kroz igre pljeskanja, tapkanja, igre s udaraljka.</p> <p>Kroz igre s ritmovima.</p> <p>Kroz afektivne igre-situacije sa značenjem uz glasanje slogovima, onomatopejama, kratkim riječima uz pokret koji prati fonetske karakteristike govornih glasova koji se obrađuju.</p> <p>Kroz igre prebrojavanja osnovnim i pjevanim fonetskim brojalicama te kroz poluracionalne i kratke govorne strukture i pjesmice.</p> <p>U slobodnom prostoru kroz male pokretne igre.</p> <p>Aktivnim slušanjem kratkih glazbenih cjelina različitog tempa i dinamike.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Program se provodi kontinuirano kroz cijelu pedagošku godinu. U svakoj skupini provodi se 2 do 3 sata tjedno u suradnji s voditeljima skupina.
Način vrednovanja	<p>Kontinuirano praćenje napredovanja svakog djeteta tijekom pedagoške godine.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

2.3.2. Glazbene stimulacije za srednju dobnu skupinu

Naziv programa	Glazbene stimulacije za srednju dobnu skupinu
Namjena programa	Poboljšanje slušanja te govorno jezičnog izraza, govorne komunikacije te razumijevanja kroz vježbe ritma i melodije.
Nositelji programa	Fonetski muzičari.
Ciljevi programa	<p>Uz pomoć osnovnih glazbenih elemenata osvijestiti djetetu sa slušnim i/ili jezično-govorno-glasovnim teškoćama osnovne strukturalne elemente govora u svrhu pravilne percepcije i pravilnog izgovora govornih glasova odnosno razvoja govora kao optimalnog načina komunikacije.</p> <p>Pratiti, poticati i razvijati spontano dječje glasanje prema načelima ritmičke, melodijske i fonetske progresije.</p> <p>Poticati djecu na spontano glasanje uz promjenu prozodije unutar igara-situacija sa značenjem.</p> <p>Bogatiti verbalni izraz djeteta.</p> <p>Korigirati ritam, artikulaciju i intonaciju pri obradi sadržaja-brojlica i pjesmica.</p> <p>Razvijati osjećaj za glazbeni ritam.</p> <p>Razvijati osjećaj za melodiju u okviru pentatonike u svrhu osvještavanja i korekcije govorne intonacije.</p> <p>Poticati djecu na prepoznavanje zvuka različitih udaraljki, razlikovanje pjevanog od govornog glasa te na zapažanje i opisivanje različitog tempa, dinamike i tonske visine u kratkim glazbenim cjelinama.</p> <p>Razvijati i njegovati osjećaj za umjetnički izraz.</p>
Način ostvarivanja programa	<p>Kroz igre prebrojavanja osnovnim i pjevanim fonetskim brojalicama, kroz poluracionalne strukture te postupno sve duže i složenije govorne strukture i pjesmice uz pokret koji prati ritam strukture i fonetske karakteristike govornih glasova unutar strukture.</p> <p>Kroz igre zapažanja, prepoznavanja i imitiranja zadanih jednostavnih ritamskih motiva.</p> <p>Aktivnim slušanjem kratkih glazbenih cjelina različitog tempa i dinamike te izvedenih na tonovima različite visine.</p> <p>Kroz pokretne igre s pjevanjem.</p> <p>Kroz igre imaginacije.</p> <p>Slušanjem dječjih pjesmica i isječaka iz klasične glazbe poredanih sadržajno, vremenski i idejno.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Program se provodi kontinuirano kroz cijelu pedagošku godinu. U svakoj skupini provodi se 2 do 3 sata tjedno u suradnji s voditeljima skupina.
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano praćenje napredovanja svakog djeteta tijekom pedagoške godine.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

2.3.3. Glazbene stimulacije za stariju dobnu skupinu

Naziv programa	Glazbene stimulacije za stariju dobnu skupinu
Namjena programa	Poboljšanje slušanja te jezično govorno izraza, govorne komunikacije te razumijevanja kroz vježbe ritma i melodije.
Nositelji programa	Fonetski muzičari.
Ciljevi programa	<p>Uz pomoć osnovnih glazbenih elemenata osvijestiti djetetu sa slušnim i/ili govorno – jezično - glasovnim teškoćama osnovne strukturalne elemente govora u svrhu pravilne percepcije i pravilnog izgovora govornih glasova odnosno razvoja govora kao optimalnog načina komunikacije.</p> <p>Pratiti, poticati i razvijati spontano dječje glasanje u skladu s individualnim mogućnostima djeteta, a prema načelima ritmičke, melodijske i fonetske progresije.</p> <p>Razvijati sposobnost pamćenja; poticati djecu na memoriranje i izgovaranje dužih i složenijih ritmiziranih struktura, govornih brojalica i pjesmica.</p> <p>Korigirati ritam, artikulaciju i intonaciju pri obradi sadržaja-brojalica i pjesmica.</p> <p>Razvijati osjećaj za glazbeni ritam: poticati djecu na imitiranje jednostavnih i složenih binarnih ritamskih motiva.</p> <p>Poticati djecu na samostalno smišljanje ritamskih motiva i time poticati razvoj dječjeg stvaralaštva.</p> <p>Razvijati osjećaj za melodiju u okviru pentatonike i šire u svrhu osvješćavanja i korekcije govorne intonacije.</p> <p>Raditi na uočavanju rime kao važne predvještine za razvoj čitanja i pisanja te poticanje na proizvodnju iste.</p> <p>Poticati djecu na aktivno slušanje glazbe; prepoznavanje pjesmica po melodiji, ritmu, tempu, dinamici, prepoznavanje zvuka različitih udaraljki, zapažanje i opisivanje različitog tempa, dinamike i tonske visine u kratkim glazbenim cjelinama te promjene navedenih elemenata unutar jedne cjeline.</p> <p>Razvijati i njegovati osjećaj za umjetnički izraz.</p>
Način ostvarivanja programa	<p>Kroz igre prebrojavanja osnovnim i pjevanim fonetskim brojalicama, kroz poluracionalne strukture te duže i složenije govorne strukture i pjesmice uz pokret koji prati ritam strukture i fonetske karakteristike govornih glasova unutar strukture.</p> <p>Kroz igre ritmičkog diktata uz udaraljke.</p> <p>Kroz slikovni prikaz ritma na ploči ili aplikacijama.</p> <p>Kroz pokretne igre s pjevanjem.</p> <p>Kroz igre imaginacije.</p> <p>Kroz igre dramatizacije.</p> <p>Slušanjem dječjih pjesmica i isječaka iz klasične glazbe poredanih sadržajno, vremenski i idejno.</p>
Vremeni aktivnosti programa	Program se provodi kontinuirano kroz cijelu pedagošku godinu. U svakoj skupini provodi se 2 do 3 sata tjedno u suradnji s voditeljima skupina.
Način vrednovanja	<p>Kontinuirano praćenje napredovanja svakog djeteta tijekom pedagoške godine.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

3. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE

3.1. Aktivnosti izvan ustanove za mlađu dobnu skupinu

Naziv programa	Aktivnosti u prirodi i okružju
Namjena programa	<p>Upoznavanje neposredne dječje okoline.</p> <p>Širenje osobnih iskustava i poticanje multisenzoričkih doživljaja, izoštavanje svih osjetila.</p> <p>Poticati istraživački duh svakog djeteta, buditi i održavati pozitivna emocionalna stanja, jačati samopouzdanje i snalaženje u novim situacijama.</p> <p>Poticati razne oblike kretanja, stimulirati vestibularni aparat i propioceptivnost.</p> <p>Osluškivati i upoznati zvukove ulice, parka, šume, jezera; širiti spoznaju.</p> <p>Prepoznavati potencijalno opasne situacije, upoznati zvukove opasnosti.</p> <p>Poticati nova prijateljstva i komunikaciju među djecom.</p> <p>Voditi brigu o našem okolišu.</p> <p>Povezivanje programskih sadržaja vrtića i neposrednog doživljaja.</p>
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	Odlazak u šetnju, vožnju tramvajem / vlakom.
Vremenik programa	Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine (1- 2x mjesečno).
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava; - pisati mjesečna, polugodišnja i godišnja izvješća.

3.2. Aktivnosti izvan ustanove za srednju dobnu skupinu

Naziv programa	Aktivnosti izvan ustanove - Kazališta, muzeji i kina
Namjena programa	<p>Razvijati kulturu ponašanja na ulici, u gradskom prijevozu, na javnim mjestima, u prostorima kulturnih ustanova.</p> <p>Osluškivati zvukove ulice i osvještavati potencijalnu opasnost.</p> <p>Doživjeti i proživjeti scensko i umjetničko djelo, izložene artefakte po muzejima i širiti spoznaju, buditi znatiželju, jačati koncentraciju i olakšavati razumijevanje ponuđenih sadržaja.</p> <p>Razvijati i održavati pozitivna emocionalna stanja te poticati dječju međusobnu komunikaciju.</p> <p>Senzibilizirati djecu i razvijati osnovne estetske vrijednosti.</p>
Nositelji programa	Voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Posjet kulturnim ustanovama – gledanje kazališnih i kino predstava.</p> <p>Upoznavanje postava muzeja.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine i kulturnih ustanova.
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima.</p> <p>Pratiti razvoj senzibiliteta prema povijesnim i kulturnim sadržajima.</p> <p>Pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava.</p> <p>Pisati mjesečna, polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

Naziv programa	Aktivnosti u prirodi i okruženju
Namjena programa	<p>Upoznavanje neposredne dječje okoline.</p> <p>Širenje osobnih iskustava i poticanje multisenzoričkih doživljaja, izoštravanje svih osjetila.</p> <p>Poticati istraživački duh svakog djeteta, buditi i održavati pozitivna emocionalna stanja, jačati samopouzdanje i snalaženje u novim situacijama.</p> <p>Poticati razne oblike kretanja, stimulirati vestibularni aparat i proprioceptivnost.</p> <p>Osluškivati i upoznati zvukove ulice, parka, šume, jezera; širiti spoznaju.</p> <p>Prepoznavati potencijalno opasne situacije, upoznati zvukove opasnosti.</p> <p>Poticati nova prijateljstva i komunikaciju među djecom.</p> <p>Voditi brigu o našem okolišu, ne bacati i ostavljati smeće.</p> <p>Povezivanje programskih sadržaja vrtića i neposredan doživljaj.</p>
Nositelji programa	Voditelji srednjih dobnih skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Odlazak u šetnju, vožnju tramvajem / vlakom.</p> <p>Odlazak u park, šumu, na jezero, na planom zadane destinacije.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine.
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima</p> <p>Pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava.</p> <p>Pisati mjesečna, polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

3.3. Aktivnosti izvan ustanove za stariju dobnu skupinu

Naziv programa	Aktivnosti izvan ustanove - kazališta, muzeji i kina
Namjena programa	<p>Razvijati kulturu ponašanja na ulici, u gradskom prijevozu, na javnim mjestima, u prostorima kulturnih ustanova.</p> <p>Osluškiavati zvukove ulice i osvještavati potencijalnu opasnost.</p> <p>Doživjeti i proživjeti scensko i umjetničko djelo, izložene artefakte po muzejima i širiti spoznaju, buditi znatiželju, jačati koncentraciju i olakšavati razumijevanje ponuđenih sadržaja.</p> <p>Razvijati i održavati pozitivna emocionalna stanja te poticati dječju međusobnu komunikaciju.</p> <p>Senzibilizirati djecu i razvijati osnovne estetske vrijednosti.</p>
Nositelji programa	Voditelji starijih dobnih skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Posjet kulturnim ustanovama – gledanje kazališnih i kino predstava.</p> <p>Upoznavanje postava muzeja.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine i kulturnih ustanova.
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima.</p> <p>Pratiti razvoj senzibiliteta prema povijesnim i kulturnim sadržajima.</p> <p>Pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava.</p> <p>Pisati mjesečna, polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

Naziv programa	Aktivnosti u prirodi i okruženju
Namjena programa	<p>Upoznavanje neposredne dječje okoline.</p> <p>Širenje osobnih iskustava i poticanje multisenzoričkih doživljaja, izoštravanje svih osjetila.</p> <p>Poticati istraživački duh svakog djeteta, buditi i održavati pozitivna emocionalna stanja, jačati samopouzdanje i snalaženje u novim situacijama.</p> <p>Poticati razne oblike kretanja, stimulirati vestibularni aparat i proprioceptivnost.</p> <p>Uočavati i pratiti promjene u prirodi.</p> <p>Osluškivati i upoznavati zvukove ulice, parka, šume, jezera; širiti spoznaju.</p> <p>Prepoznavati potencijalno opasne situacije, upoznati zvukove opasnosti.</p> <p>Poticati nova prijateljstva i komunikaciju među djecom.</p> <p>Voditi brigu o našem okolišu, ne bacati smeće i uništavati okoliš.</p> <p>Povezivanje programskih sadržaja vrtića i neposredan doživljaj.</p>
Nositelji programa	<p>Voditelji starijih dobnih skupina.</p>
Način ostvarivanja programa	<p>Odlazak u šetnju, vožnju tramvajem / vlakom.</p> <p>Odlazak u park, šumu, jezero, planom zadana odredišta.</p>
Vremenik aktivnosti programa	<p>Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine.</p>
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima.</p> <p>Pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava.</p> <p>Pisati mjesečna, polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

4. DODATNE AKTIVNOSTI

4.1. Pozdrav prirodi

Program (naziv)	Pozdrav prirodi
Namjena programa	<p>Oplemenjivanje dječjeg senzo-psiho-motornog razvoja kroz bogaćenje dječje percepcije – multisenzorički doživljaj prirode i upoznavanje s park-šumom i njezinim stanovnicima kroz interaktivne igre sa stablima, raznim biljem, cvijećem, travom.</p> <p>Poticanje matematičko-logičkog razmišljanja, uspoređivanja i zaključivanja – pronalaženje uzroka i posljedica promjena u prirodi kroz interaktivne igre u šumi i na livadi.</p> <p>Poticanje razvoja makro-mikromotoričkih vještina i sposobnosti i adekvatne tjelesne napetosti kroz manipulaciju prirodnim materijalima.</p> <p>Osvještavanje prostora, prostorne organizacije i orijentacije – svladavanje prostornih odnosa, akcija, razina i putova u prirodnom okruženju livade i šume.</p> <p>Poticanje verbalizacije doživljenog, te izražavanja osobnih stavova, misli i želja s ciljem razvijanja unutarnjeg govora; naglašavanje važnosti pravila komunikacije i poštivanja sugovornika; provođenje monoloških i dijaloških formi razgovora; bogaćenje vokabulara uvođenjem i tumačenjem manje poznatih pojmova.</p>
Nositelji programa	Voditelj dodatne aktivnosti i voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Periodični odlasci u park Poliklinike SUVAG, park-šumu Jelenovac i park-šumu Tuškanac s dvije skupine djece starijeg predškolskog uzrasta u pratnji pripadajućih rehabilitatora, gdje se provode interaktivne igre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostorne logike i prostorne orijentacije - prostornih puteva i akcija - imitacije oblika i pokreta - spretnosti i koordinacije - matematičko-logičkog zaključivanja - mikromotorike - makromotorike - ravnoteže - vizualne pažnje - olfaktorne pažnje - taktilne pažnje - buđenja eko-svijesti <p>uz koje se obrađuju govorne cjeline s tematikom godišnjih doba i potiče djecu na slobodnu igru u velikom neograničenom prostoru, uz promatranje interakcije djece.</p>

Vremenik aktivnosti programa	<p>Pozdrav jeseni (dva do tri odlaska u park-šume Jelenovac i Tuškanac):</p> <ul style="list-style-type: none"> - rujan: „Stablo i ja – prijatelja dva“ - listopad: „Tri vrganja oko panja“ - studeni: „Vježbaju grane na sve strane“ <p>Pozdrav zimi (provoditi u parku Poliklinike SUVAG):</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosinac, siječanj, veljača: „Zimski san“ <p>Pozdrav proljeću (dva odlaska u park-šumu Jelenovac):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ožujak: „Diši, diši – pomiriši“ - travanj, svibanj: „Cvijet za pet!“ <p>Pozdrav ljetu (jedan odlazak u park-šumu Jelenovac):</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipanj: „Plešu grane na sve strane“
Način vrednovanja programa	<p>U suradnji s voditeljicom skupine, prije i poslije odlaska u prirodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ispitivanje dječjih vještina, sposobnosti, spoznaja i znanja – provoditi na programima harmonije tijela i stimulacija pokretom, kao i svim ostalim redovnim programima kompleksne rehabilitacije (likovni izraz, matematičke predodžbe, upoznavanje okoline, materinji jezik) <p>U suradnji s voditeljicom skupine, poslije zajedničkog odlaska u prirodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ponavljanje i utvrđivanje igara, aktivnosti i pjesmica obrađenih u prirodnom okruženju (u suradnji s voditeljicama glazbenih stimulacija), te likovni izraz doživljenog – crtanje i izrada ukrasa od prikupljenog prirodnog materijala

4.2. Sportski program

Naziv programa	Sportski program
Namjena programa	<p>Podržavanje i poticanje potrebe za motoričkim kretanjem.</p> <p>Različitim načinima kretanja djeci osvijestiti prostor u njihovom neposrednom okruženju.</p> <p>Osvještavanje i uvježbavanje koordinacije aktivnog motoričkog kretanja i aktivnog mentalnog angažmana pojedinca.</p> <p>Provođenje igara sportsko-rekreativno-natjecateljskog karaktera na otvorenom, ali i u zatvorenom prostoru kojima se potiče:</p> <ul style="list-style-type: none"> - optimalno držanje tijela, uvjetovano različitim motoričkim igrama; - funkcionalnost lokomotornog aparata; - razvoj opće motorike prirodnim oblicima kretanja; - usvajanje šireg spektra motoričkog znanja iz brojnih sportova i sportskih disciplina; - razvijanje kondicijskih sposobnosti. <p>Poticanje pozitivnog natjecateljskog duha među vršnjacima unutar skupine, kao i među skupinama (bliskih po kronološkoj dobi).</p> <p>Razvijanje i poticanje različitih oblika prirodnih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja kojima se potiče senzomotorni razvoj.</p>
Nositelji programa	Voditelj dodatne aktivnosti i voditelji skupina.

Način ostvarivanja programa	<p>Upoznavanje prostora i privikavanje na novi prostor – snalaženje i savladavanje eventualnih prepreka.</p> <p>Igre na otvorenome - vježbe spretnosti kojima se potiču različiti oblici položaja, pokreta i vještina kretanja i istovremeno usklađuje koordinacija makromotorike (kontralateralno kretanje, različiti načini hoda, skokovi, vrtnje itd.).</p> <p>Boravak u sobi polisenzorike – upoznavanje s ponuđenim sredstvima, obogaćivanje senzomotornog razvoja (osvještavanje i usvajanje različitih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja).</p> <p>Igre u zatvorenom - kroz različite prostorne igre natjecateljskog karaktera poticati spaciocepciju i lokomociju s naglaskom osvještavanja sheme tijela (koordinacija pokreta dijelova tijela po zadanom prostornom putu).</p> <p>Sudjelovanje na Danima dječjih vrtića grada Zagreba i Danima Poliklinike SUVAG</p> <p>Prigodno obilježavanje aktualnih događaja - usvajanje prostornih igara s naglaskom na jačanje grupne sinergije, kohezije, pozitivnog ozračja i vršnjačke podrške.</p>
Vremenik aktivnosti programa	<p>Tijekom cijele pedagoške godine.</p>
Način vrednovanja	<p>Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima.</p> <p>Godišnje izvješće.</p>

4.3. Eko program

Naziv programa	Eko program
Namjena programa	<p>Razvijati svijest o važnosti očuvanja okoline.</p> <p>Poticati interes za njegovanjem biljaka i životinja.</p> <p>Omogućiti djeci uvjete za razvrstavanje otpada po vrstama te osvijestiti važnost recikliranja.</p> <p>Pružiti djeci iskustvo zabave i kreativnog izražavanja korištenjem prirodnih i ekološki prihvatljivih materijala - u suradnji sa likovnom skupinom.</p> <p>Stvarati i učvršćivati navike zdrave i redovite prehrane kroz dnevno konzumiranje voća i zdravih napitaka.</p> <p>Poticati aktivan način života i učiti o važnosti tjelovježbe.</p> <p>Šetnjama i izletima omogućiti djeci zdrav fizički razvoj i upućivati ih na ljepotu prirode i očuvanje iste.</p>
Nositelji programa	Voditelj dodatne aktivnosti i voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Svakodnevno, vezano uz obroke (voćni i topli obrok) i tjelovježbu.</p> <p>Praćenjem specifičnosti godišnjih doba i promjena u prirodi kroz rad po skupinama (ovisno o kronološkoj dobi i sposobnostima djece).</p> <p>Kroz radionice realizirane po skupinama.</p> <p>Kroz šetnje i izlete.</p>

Vremenik aktivnosti programa	<p>Tijekom cijele pedagoške godine ovisno o aktivnosti:</p> <p>„Obrok zdravi – dan popravi“ – 20 minuta dnevno tijekom cijele godine</p> <p>„Skupimo kišnicu, zalijmo biljčicu“ - 1x tjedno tijekom pedagoške godine</p> <p>Obilježavanje prvog dana jeseni - 23. rujna</p> <p>Obilježavanje Svjetskog dana zaštite životinja - 4. listopada</p> <p>Obilježavanje Dana kruha – 17. listopada</p> <p>Obilježavanja Dana jabuka - 20. listopada</p> <p>„Otpad odvajaj – prirodu spašavaj“ – 1X mjesečno tijekom pedagoške godine</p> <p>„Otpad smo dali da bi ukrasi zasjali“ – 1X tjedno kroz prosinac</p> <p>„Zima je tu, igrajmo se na snijegu“ - 1X tjedno tijekom zimskih mjeseci</p> <p>„Sadimo i sijemo da nešto korisno imamo“ – 2X po 45 minuta kroz veljaču, ožujak i travanj</p> <p>„Čuvajmo naše šume i vode“ – 2X tijekom ožujka i travnja</p> <p>Obilježavanje Svjetskog dana šuma – 21. ožujka</p> <p>Obilježavanje Svjetskog dana voda – 22. ožujka</p> <p>„Udahnimo svjež zrak, prošećimo kroz šumu ili park“ – 1X tjedno tijekom travnja i svibnja</p> <p>Obilježavanje Dana planeta Zemlje - 22. travnja</p> <p>„Proljetno voće naše čaše slatkim sokom toče“ - 2x po 30 min tijekom travnja i svibnja</p> <p>Obilježavanje Svjetskog dana sporta – 29. svibnja</p> <p>„U zdravom tijelu – zdrav duh“ – 1X dnevno tijekom travnja, svibnja i lipnja</p>
Način vrednovanja programa	<p>Trajno praćenje napredovanja djece.</p> <p>Praćenje individualnog zalaganja i suradničkih odnosa.</p> <p>Mjesečne, polugodišnje i godišnje revalorizacije.</p>

4.4. Likovni program

Naziv programa	Likovni program
Namjena programa	<p>Buditi želju za igrom likovnim materijalom i općenito interes i volju za promatranjem i istraživanjem.</p> <p>Probuditi dječju radoznalost i interes za okolna zbivanja.</p> <p>Poticati dijete na razvoj svojih sposobnosti koje proističu iz prirodnih potencijala bića, te kroz spontanu interakciju unutarnjeg svijeta i vanjske okoline sačuvati osobnost djeteta i njegov potencijal.</p> <p>Primjenom različitih sadržaja i materijala, omogućiti djeci slobodu izražavanja doživljenog, opaženog, zamišljenog i željenog motiva, pri čemu iskazuju svoje sklonosti i sposobnosti.</p> <p>Buđenje interesa za opažanjem i promatranjem, te vizualnim uočavanjem sličnosti i razlika (boja i veličina).</p> <p>Razumijevanje osnovnih pojmova likovnog jezika.</p> <p>Stjecanje iskustva pojedinca da vlastitom aktivnošću stvara originalan likovni uradak.</p> <p>Upoznati djecu sa različitim likovnim materijalima (drvene bojice, pastele, plastelin, vodene boje) namjenom i primjenom istih.</p> <p>Raznim istraživačkim aktivnostima omogućiti djeci vizualne, taktilne, proprioceptivne i slušne doživljaje u svrhu stjecanja širih spoznaja o promatranom.</p> <p>Na razne načine poticati razvoj fine motorike (šake i prstiju).</p> <p>Obraditi iste teme na različite načine uz primjenu različitih likovnih tehnika i materijala.</p> <p>Stečeno iskustvo djece koristiti kao podlogu za daljnje spoznaje i učenje.</p>
Nositelji programa	Voditelj dodatne aktivnosti i voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Praćenje specifičnosti četiriju godišnjih doba i aktualnih zbivanja te izrada tematskih panoa sa svrhom obilježavanja glavnih karakteristika godišnjih doba.</p> <p>-likovne radionice svih skupina u suradnji s voditeljima skupina i roditeljima, te ostalim suradnicima povodom obilježavanja prigodnih događaja</p>

	<p>-likovne radionice u interakciji sa ostalim skupinama.</p> <p>- izložba za obilježavanje Dana Poliklinike SUVAG i Međunarodnog dana dječjih prava.</p> <p>Primjenom različitih likovnih tehnika:</p> <p>-likovnim tehnikama plošnog oblikovanja: slikarskim; crtačkim tehnikama; grafičkim</p> <p>-likovnim tehnikama prostorno-plastičnog oblikovanja</p> <p>Stjecanjem neposrednih iskustava uz primjenu znanja stečenih unutar drugih odgojno-obrazovnih područja, u svrhu nadograđivanja istih i integracije spoznaja te u konačnici razvoj djeteta u likovno stvaralačkom procesu od likovnog izražavanja vidljivog preko sposobnosti predočavanja i imaginacije do apstraktnog.</p> <p>Istraživačkim aktivnostima neprestano pronalaziti nove mogućnosti u načinima primjene likovnih tehnika i sredstava.</p>
Vremenik programa	<p>Aktivnosti se provode 2-3 puta tjedno, ovisno o planu i programu voditelja skupina te ovisno o aktualnim zbivanjima.</p>
Način vrednovanja	<p>Tjedno, mjesečno i u odnosu na četiri godišnja razdoblja.</p> <p>Polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

4.5. Dijete i knjiga

Naziv programa	Dijete i knjiga
Namjena programa	<p>Formiranje, uređivanje i dopunjavanje kutića slikovnica u svim odgojnim skupinama te novom kutiću za čitanje, pravilan odabir, svakodnevna upotreba i briga o slikovnicama.</p> <p>Naglasiti važnost i značaj slikovnice u predškolskom periodu, potaknuti roditelje da s djecom redovno posjećuju knjižnicu i aktivno sudjeluju u programima koji se u njoj provode.</p> <p>Potaknuti voditelje skupina i roditelje da kontinuirano prate (noviju) literaturu za djecu primjerenu dobi.</p> <p>Primjerenim izborom umjetničkih djela, te pričanjem priča razvijati interes djece za književna djela.</p> <p>Potaknuti roditelje da se aktivno uključe u akciju darivanja kojom ćemo upotpuniti fond naše knjižnice odnosno kutiće slikovnica u skupinama.</p> <p>Približiti djeci djela scenske umjetnosti.</p> <p>Razvijati kod djece interes za knjigu buđenjem emotivnog stava prema književnim sadržajima.</p> <p>Odabirom terapijskih slikovnica pomoći djeci u emocionalnoj regulaciji, razvoju asertivnosti, samopouzdanja te prevladavanju razvojnih poteškoća.</p> <p>Uvođenje Programske aplikacije za knjižnicu u cilju lakšeg pretraživanja sadržaja, te mogućnost pretraživanja sadržaja prema ključnim riječima.</p> <p>Uvođenje E-priča putem računala/projektora kao dodatni poticaj djeci u širenju interesa za priče i slikovnice.</p>
Nositelji programa	<p>Voditelj dodatne aktivnosti i voditelji skupina.</p> <p>Vanjski suradnici.</p> <p>Roditelji.</p>

Način ostvarivanja programa	<ul style="list-style-type: none"> - Čitanje slikovnica i razgovor s djecom o njima. - Posjet sajmu knjiga Interliber na Zagrebačkom velesajmu i dopunjavanje fonda knjižnice Dječjeg vrtića. - Obilježavanje Noći knjige prigodnim programom za djecu (unutar svake skupine). - Upoznati djecu s najpoznatijim pričama dječje književnosti vezano uz godišnje doba zimu i aktualne blagdane. - Organiziranom akcijom darivanja i sakupljanja knjiga/slikovnica u prostorima vrtića. - Auditivni i emocionalni doživljaj odabranih, primjerenih i tijekom godine obrađenih dječjih priča. - Poticati djecu i roditelje da tijekom ljeta uživaju u novim slikovnicama.
Vremeni aktivnosti programa	<p>Tijekom cijele pedagoške godine.</p>
Način vrednovanja programa	<p>Procjena napredovanja djece, praćenje individualnih mogućnosti, aktivnosti i kvalitete suradničkih odnosa, izražavanja dojmova djece i roditelja.</p> <p>Godišnje izvješće.</p>

4.6. Dokumentiranje

Naziv programa	Dokumentiranje
Namjena programa	<p>Izrada elektroničkih verzija dokumenata koji su potrebni u radu.</p> <p>Izrada digitalnih materijala koji su lakši za prenošenje, čuvanje i upotrebu u rehabilitaciji.</p> <p>Edukacija o korištenju digitalnih materijala u rehabilitaciji prilagođena individualnim znanjima i potrebama rehabilitatora.</p> <p>Bilježenje i pohranjivanje fotografskih i videozapisa važnijih događaja u pedagoškoj godini.</p> <p>Izrada potrebne dokumentacije za valoriziranje programa i rada.</p>
Nositelji programa	Voditelj dodatne aktivnosti i voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Pedagoška dokumentacija</p> <p>Izrada elektroničkih verzija formulara koji su neizostavan dio pedagoške dokumentacije Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG. Izrada materijala (letaka) informativnog karaktera namijenjenih roditeljima djece upisane u kompleksni rehabilitacijsko-edukacijski program.</p> <p>Provedba: Rad na računalu i prosljeđivanje e-mailom i sredstvima za pohranu podataka.</p> <p>Aktivnosti po skupinama; Dani jeseni; Dani kruha; Sv. Nikola, Božić i Nova godina; Maskenbal</p> <p>Fotografiranje dječjih aktivnosti i priredbi (unutar prostorija dnevnog boravka).</p> <p>Prijenos digitalnih zapisa na računalo i izrada fotografija (foto-knjiga).</p> <p>Provedba: Fotografiranje, rad na računalu (obrada slika i prenošenje na zajedničko računalo).</p> <p>E-materijali za internu uporabu</p> <p>Izrada novih prigodnih PowerPoint prezentacija i digitalizacija materijala za rad.</p> <p>Provedba: Rad na skeneru prilikom skeniranja novih materijala. Rad na računalu prilikom uvrštavanja slika u PowerPoint program.</p> <p>Likovna e-mapa</p> <p>Nadogradnja ideja za likovni odgoj, izdvajanje najzanimljivijih vezanih uz obilježavanje posebnih datuma u godini i primjerenih uzrastu i teškoćama naših korisnika te spremanje u digitalnom obliku.</p> <p>Provedba: Rad na računalu pri pretraživanju interneta te kreiranju mape. Osobno kopiranje e-mape i demonstracije korištenja svakom pojedinom voditelju skupina (putem aplikacije Zoom).</p> <p>Edukacija o korištenju digitaliziranih materijala.</p> <p>Prezentiranje digitaliziranih materijala i edukacija rehabilitatora o načinu korištenja po potrebi i na zahtjev, individualno ili u malim skupinama, prilagođeno razini znanja svakog pojedinca ili male skupine.</p> <p>Provedba: Demonstracija rada na računalu (putem aplikacije Zoom).</p> <p>Multimedijalni edukativni materijali</p>

	<p>Nabavka novih multimedijalnih edukativnih materijala dostupnih na hrvatskom tržištu. Provedba: Pretraživanje interneta, preuzimanje programa, pohrana na zajedničko računalo i informiranje kolega o materijalima na raspolaganju u knjizi obavijesti.</p> <p>Izrada informativnih materijala Izrada informativnih brošura o Dječjem vrtiću Poliklinike SUVAG u svrhu informiranja i promidžbe usluga koje nudi Poliklinika SUVAG te materijala na temu Super SUVAGIĆ. Provedba: Rad na računalu, ispis materijala, prosljeđivanje kolegama u digitalnom i papirnatom obliku.</p> <p>Dani dječjih vrtića Grada Zagreba i Dani Poliklinike SUVAG Presentacija Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG. Provedba: Izrada prezentacije i reproduciranje za navedene prigode.</p> <p>e-vrtić Suradnja na projektu e-vrtić. Digitalizacija materijala potrebnih za rad. Poboľšanje znanja i korištenja informacijskih tehnologija u planiranju i provedbi rehabilitacijskog programa. Provedba: Rad na računalu.</p> <p>Završne aktivnosti Evaluacija i valorizacija obavljenih aktivnosti te priprema obrazaca potrebnih za narednu pedagošku godinu. Provedba: Pisanje godišnjeg izvješća, priprema nove dokumentacije radom na računalu.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Godišnje izvješće.

4.7. Rehabilitacija na daljinu

Naziv programa	Rehabilitacija na daljinu
Namjena programa	Implementacija rehabilitacije na daljinu samo u slučaju nemogućnosti izvođenja kompleksnog rehabilitacijskog programa u prostorima Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG
Nositelji programa	Stručni radnici Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG.
Način ostvarivanja programa	<p>Dječji vrtić Poliklinike SUVAG provodi redoviti rad u dječjem vrtiću za svu djecu, a ovisno o epidemiološkoj situaciji i preporukama epidemiologa, organizirat će se i provoditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rad prema mješovitim modelom - za djecu odgojno-obrazovne skupine koja nisu u izolaciji izvodi se odgojno-obrazovni rad u dječjem vrtiću, a u slučaju iznimne situacije, i temeljem preporuke nadležne epidemiološke službe, dvosmjernom komunikacijom s roditeljima čija djecu ne mogu u dječji vrtić ili su u samoizolaciji. • rad na daljinu uživo, odnosno, dvosmjernom komunikacijom s roditeljima u slučaju iznimne situacije i temeljem preporuke nadležne epidemiološke službe. <p>Komunikacija će se ostvarivati online, a roditeljima će se dostavljati i radni materijali koji će im pomoći u radu s djetetom koje ne može pohađati redovni rad u dječjem vrtiću zbog izrečene epidemiološke mjere.</p> <p>Korištenje procedura i resursa koji su razvijeni u razdoblju od ožujka do lipnja 2020. kako bi se organizirala rehabilitacija na daljinu.</p> <p>Korištenje zajedničke mape na platformi Google drive koja sadrži korisne informacije, dokumente i obrasce te snimljene rehabilitacijske materijale za djecu i njihove roditelje.</p> <p>Rehabilitatori i stručni suradnici će s roditeljima komunicirati i distribuirati materijale dnevno, koristeći razne platforme (elektronička pošta, audio i video pozivi, poruke) te provodeći odgoj i obrazovanje djece, rehabilitaciju, informiranje te pedagoško-savjetodavni rad roditelja.</p>
Vremeni aktivnosti programa	Ovisno o epidemiološkoj situaciji i preporukama epidemiologa, organizirat će se i provoditi mješoviti model rada ili rad na daljinu uživo u skladu s mjerama za sprječavanje širenja epidemije virusa SARS-CoV-2.
Način vrednovanja	Evaluacija roditelja i godišnje izvješće.

5. Projekti

5.1. Glazbeno-scenske aktivnosti unutar ustanove

Naziv programa	Glazbeno- scenske aktivnosti unutar ustanove
Namjena programa	<p>Poticanje prirodne potrebe djeteta za kretanjem, pjevanjem i plesom.</p> <p>Razvijanje slušanja te poticanje pravilne produkcije te korekcije govora sa svim njegovim strukturalnim faktorima kroz razne igre s pravilima.</p> <p>Stvaranje kratkih glazbeno-plesno-scenskih cjelina s kojima djeca sudjeluju na internim priredbama i proslavama unutar svake pojedinačne skupine u našem vrtiću tijekom cijele pedagoške godine.</p> <p>Poticanje afektivnosti djeteta.</p> <p>Njegovanje umjetničkog izraza te kreativno izražavanje djece kroz dramske, glazbene i plesne aktivnosti.</p> <p>Stvaranje dragocjenih iskustava i uspomena.</p> <p>Povezivanje u međusobnoj suradnji.</p> <p>Snažno djelovanje na podizanje samopouzdanja.</p>
Nositelji programa	Fonetski muzičari i ritmičari, voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Udruživanje postupaka i aktivnosti fonetskih ritmova.</p> <p>Odabir tema i aktivnosti kroz pedagošku godinu.</p> <p>Provođenje priprema i proba u suradnji s voditeljicom vrtića te voditeljima skupina i individualnim rehabilitatorima.</p> <p>Realizacija priredbi za svaku pojedinačnu skupinu</p> <p>Razgovor s djecom o emocionalnom doživljaju sudionika i gledatelja.</p> <p>Ponavljanje aktivnosti kroz sve rehabilitacijske postupke.</p>

Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Praćenje napredovanja svakog djeteta.</p> <p>Poticanje motiviranosti djece za aktivnim sudjelovanjem u stvaranju umjetničkog izraza.</p> <p>Procjena zadovoljstva djece pripremanjem i sudjelovanjem na prigodnim priredbama u vrtiću.</p> <p>Godišnje izvješće.</p>

5.2. Glazbeno – scenski nastupi izvan ustanove

Naziv programa	Glazbeno- scenski nastupi izvan ustanove
Namjena programa	<p>Poticanje prirodne potrebe djeteta za kretanjem, pjevanjem i plesom.</p> <p>Razvijanje slušanja te poticanje pravilne produkcije te korekcije govora sa svim njegovim strukturalnim faktorima kroz razne igre s pravilima.</p> <p>Stvaranje kratkih glazbeno-plesno-scenskih cjelina s kojima djeca sudjeluju na raznim gradskim manifestacijama.</p> <p>Poticanje afektivnosti djeteta.</p> <p>Njegovanje umjetničkog izraza, te kreativno izražavanje djece kroz dramske, glazbene i plesne aktivnosti.</p> <p>Stvaranje dragocjenih iskustava i uspomena.</p> <p>Povezivanje u međusobnoj suradnji i snažno djelovanje na podizanje samopouzdanja.</p>
Nositelji programa	Fonetski muzičari i ritmičari, voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Udruživanje postupaka i aktivnosti fonetskih ritmova.</p> <p>Odabir tema i aktivnosti javnih nastupa.</p> <p>Provođenje priprema i proba u suradnji s voditeljicom vrtića te rehabilitatorima.</p> <p>Realizacija javnog nastupa.</p> <p>Razgovor s djecom i roditeljima o emocionalnom doživljaju sudionika i gledatelja.</p> <p>Ponavljanje aktivnosti za svaku pojedinačnu skupinu u vrtiću Poliklinike SUVAG.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Od studenog do lipnja.
Način vrednovanja	<p>Praćenje napredovanja svakog djeteta.</p> <p>Godišnje izvješće.</p>

5.3. Dječja psihodrama

Naziv programa	Dječja psihodrama
Namjena programa	<p>Za djecu iznad 5 godina sa sljedećim poteškoćama: anksiozni poremećaji zbog straha od odvajanja, različiti strahovi, poteškoće prilagodbe na vrtićku sredinu, psihosomatski poremećaji, povlačenje i socijalna isključenost, obitelji sa psihosocijalnim teškoćama.</p> <p>Simbolično izražavanje tijekom igre djeci daje slobodu da bez prinude, za njih razumljiv način, formuliraju osobne teškoće, odnosno, da tijekom igre „isprobaju“ nova rješenja.</p> <p>Dječja grupa i zajednički doživljaji tijekom igre nadoknađuju ili dopunjavaju lošu ili pogrešnu socijalizaciju.</p>
Nositelji programa	Psiholog psihoterapeut.
Način ostvarivanja programa	<p>Inicijalni razgovor s roditeljima i sklapanje „terapijskog ugovora“.</p> <p>Prvi susret s djecom uključenom u psihodramsku grupu.</p> <p>Ciklus od 15 tjednih susreta na kojima će djeca, zajedno s dvoje voditeljem, proći kroz različite psihodramske tehnike.</p> <p>Na radionicama terapeuti s djecom crtaju, diskutiraju, smišljaju priče, oblače kostime i zajednički odigravaju smišljene scenarije priča.</p> <p>Završni susret psihodramske skupine.</p> <p>Završni razgovor s roditeljima i rehabilitatorima.</p> <p>Upućivanje rehabilitatora i roditelja u saznanja o djetetovom unutrašnjem svijetu i prijedlozi unaprjeđenja psihološkog blagostanja djeteta.</p>
Vremeni aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Praćenje djetetova razvoja od strane terapeuta, roditelja i rehabilitatora.</p> <p>Pisanje završnog izvješća za svako dijete uključeno u radionice.</p>

5.4. Trening s agresivnom djecom

Naziv programa	Trening s agresivnom djecom
Namjena programa	<p>Identifikacija djece koja pokazuju agresivna ponašanja.</p> <p>Uključivanje u trening orijentiran na terapiju ponašanja, kojemu je cilj nestanak agresivnih ponašanja kod djeteta koristeći program U. i F. Petermanna, a koji se temelji na Procesnom modelu agresivnog ponašanja i Teoriji socijalnog učenja.</p>
Nositelji programa	Psiholog
Način ostvarivanja programa	<p>Identifikacija djece koja pokazuju agresivna ponašanja.</p> <p>Uvodni razgovor s roditeljima.</p> <p>Provođenje individualnih treninga – pet modula.</p> <p>Provođenje grupnih treninga – šest modula.</p> <p>Savjetovanje roditelja i obitelji – četiri modula.</p> <p>Savjetovanje rehabilitatora.</p> <p>Kontrola učinaka.</p> <p>Prijenos pristupa na druga područja.</p>
Vremeni aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Objektivni pokazatelji napretka djeteta u određenom području.</p> <p>Evaluacijski listići za samo-vrednovanje provoditelja programa.</p> <p>Pisanje završnog izvješća.</p>

5.5. Grupa podrške za roditelje djece zahtjevnih razvojnih potreba

Naziv programa	Grupa podrške za roditelje djece zahtjevnih razvojnih potreba
Namjena programa	Omogućiti podršku roditeljima u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti.
Nositelji programa	Psiholog, roditelji djece korisnika programa.
Način ostvarivanja programa	<p>Sadržaj sastanaka dogovaraju voditelj i roditelji i provode se putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usmenih izlaganja djelatnika - razgovora - individualnog rada - rada u paru - rada u malim grupama - aktivnosti opuštanja - edukativnih i terapijskih tehnika - refleksijskog dijaloga <p>Teme koje se obrađuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od dijagnoze do prihvaćanja - odnos sa stručnjacima - uloga institucionalne podrške - socijalna podrška - roditelj kao terapeut - zaostajanje u jezično-govornom razvoju - predstavljanje stručnih radnika Poliklinike SUVAG
Vremenik aktivnosti programa	Jednom mjesečno tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Pisane evaluacije.</p> <p>Pisanje završnog izvješća.</p>

5.6. Verbotonalni tablet

Naziv programa	Verbotonalni tablet
Namjena programa	Razvoj didaktičkih sredstava za poticanje cjelokupnog razvoja koje bi dijete samostalno koristilo u igri (kao zamjenu za elektroničke uređaje) s ciljem promicanja odgovornijeg korištenja ekrana i primjene verbotonalnih postupaka unutar obitelji.
Nositelji programa	Stručni tim, rehabilitatori.
Način ostvarivanja programa	<p>Osmišljavanje didaktičkih sredstava na zajedničkim sastancima.</p> <p>Izrada didaktičkih sredstava na zajedničkim sastancima i individualno.</p> <p>Opremanje malih paketa u obliku tableta izrađenim didaktičkim sredstvima.</p> <p>Korištenje „Verbotonalnih tableta“ u sklopu preventivnog programa Dva dana bez ekrana.</p> <p>Vrste didaktičkih materijala:</p> <ul style="list-style-type: none"> - društvene igre - slikovnice - socijalne priče - pjesmice, brojalice - multisenzoričke priče - igrokazi - igre u prostoru - crtančice, bojančice, šaralice - terapijske priče - terapijske igre
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

5.7. e-vrtić

Naziv programa	e-vrtić
Namjena programa	Razvoj i implementacija raznih tehnoloških rješenja za provedbu rehabilitacije.
Nositelji programa	Stručni radnici Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG.
Način ostvarivanja programa	<p>Edukacija voditelja skupina u području korištenja informacijskih tehnologija koje su im potrebne za rad.</p> <p>Izrada interaktivnih vodiča za korištenje informacijske tehnologije.</p> <p>Povećana razina korištenja informacijske tehnologije za komunikaciju.</p> <p>Digitalizacija i pohranjivanje materijala za rad, dokumenata i obrazaca u zajedničkoj mapi na oblaku.</p> <p>Izrada didaktičkih materijala.</p> <p>Provođenje rehabilitacije na daljinu u slučaju potrebe.</p> <p>Suradnja s dodatnom aktivnosti Dokumentiranje.</p> <p>Suradnja s projektom Verbotonalni tablet.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

5.8. Zelena oaza

Naziv programa	Zelena oaza
Namjena programa	Povećati zadovoljstvo i radnu učinkovitost zaposlenika kroz boravak u prostoru u kojemu je osiguran multisenzorički doživljaj opuštenosti.
Nositelji programa	Psiholog, stručni radnici Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG.
Način ostvarivanja programa	<p>Uređenje prostora zelenim biljkama, medijem za reprodukciju opuštajuće glazbe, difuzorom mirisa, knjigama i garniturom za sjedenje kako bi se smanjila anksioznost, razina stresa, puls i krvni tlak te povećao osjećaj blagostanja, usredotočenosti i zadovoljstva poslom.</p> <p>Edukacija radnika o stresu, njegovim posljedicama na kvalitetu života te učinkovitim načinima nošenja sa stresom.</p> <p>Edukacija radnika o blagodatima provođenja vremena u zelenilu te isticanje uloge istog za povećanje produktivnosti i zadovoljstva.</p> <p>Individualni i grupni boravak radnika u Zelenoj oazi.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Evaluacijski listići za korisnike.

5.9. Intervizijska grupa

Naziv programa	Intervizijska grupa
Namjena programa	Program je namijenjen stručnom i osobnom razvoju rehabilitatora. Stručna intervizija uz psihologa koji nadgleda proces unapređuje zaposlenike u njihovim profesionalnim ulogama te im daje podršku tijekom rehabilitacijskog rada.
Nositelji programa	Psiholog.
Način ostvarivanja programa	<p>Uvodni susret - dogovaranje pravila intervizijske grupe i predstavljanje tijekom susreta</p> <p>Intervizijski susreti grupe na kojima je jedan od članova u fokusu, korištenje kreativnih tehnika za prorade situacija u radu, obrada različitih tema.</p> <p>Primjena tehnika za poticanje samoizražavanja i upoznavanje drugih.</p> <p>Primjena opuštajućih i terapijskih tehnika.</p> <p>Refleksija i samorefleksija.</p> <p>Brainstorming novih rješenja za implementaciju u radu.</p> <p>Završni susret i zatvaranje intervizijskog ciklusa</p>
Vremenik aktivnosti programa	10 susreta tijekom pedagoške godine.
Način vrednovanja	Evaluacijski listići za korisnike.

5.10. Velike lekcije Malog princa

Naziv programa	Velike lekcije Malog princa
Namjena programa	Program je namijenjen razvoju socijalnih vještina i prosocijalnih ponašanja među djecom kroz podučavanje socijalnim pravilima i promicanje razumijevanja socijalnih situacija.
Nositelji programa	Psiholog, voditelji skupina
Način ostvarivanja programa	<p>Čitanje i/ili slušanje audio priče Mali princ.</p> <p>Isticanje lekcija o prijateljstvu.</p> <p>Radionice o prosocijalnom ponašanju.</p> <p>Sudjelovanje u grupnim aktivnostima koje promiču prijateljstvo i dobre međuvršnjačke odnose.</p> <p>Provođenje posebnih projekata i natjecanja za promicanje vršnjačkih odnosa i prosocijalnog ponašanja.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Veljača, povodom Dana darivanja knjige.
Način vrednovanja	Izvešće o provedenom projektu.

6. PREVENTIVNI PROGRAMI

6.1. Preventivni program Danas jedem dugu

Naziv programa	Danas jedem dugu
Namjena programa	Roditeljima i djeci osvijestiti važnost pravilne, kvalitetne i raznovrsne prehrane, kojom se štiti zdravlje djece, potiče njihov optimalni rast i razvoj i pridonosi stjecanju pozitivnih prehrambenih navika od najranije životne dobi.
Nositelji programa	Viša medicinska sestra, psiholog.
Način ostvarivanja programa	<p>Uređivanje panoa relevantnim informacijama o važnosti zdrave prehrane i predstavljanje programa.</p> <p>Distribucija poučnih letaka roditeljima.</p> <p>Sudjelovanje u individualnim i grupnim aktivnostima s ciljem povećanja znanja o zdravoj prehrani.</p> <p>Roditelji i djeca će provesti program tijekom jednog vikenda tako da će tijekom vikenda konzumirati namirnice u svim bojama duge.</p> <p>Stručno predavanje za roditelje.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Svibanj/lipanj.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

6.2. Preventivni program Dva dana bez ekrana

Naziv programa	Dva dana bez ekrana
Namjena programa	<p>Osvijestiti roditeljima negativan utjecaj medija i različitih ekrana na razvoj djeteta.</p> <p>Pridonijeti drugačijem korištenju ekrana kod djece i roditelja.</p> <p>Poticati kritički stav i promišljanje o korištenju ekrana kod djece i roditelja.</p> <p>Poticati druge mogućnosti organizacije slobodnog vremena djece i roditelja.</p>
Nositelji programa	Viša medicinska sestra, psiholog.
Način ostvarivanja programa	<p>Uređivanje panoa relevantnim informacijama o negativnom utjecaju ekrana i predstavljanje programa.</p> <p>Distribucija poučnih letaka roditeljima.</p> <p>Sudjelovanje u individualnim i grupnim aktivnostima s ciljem povećanja znanja o zdravoj prehrani.</p> <p>Roditelji i djeca će provesti program tijekom jednog vikenda tako da svoje slobodno vrijeme organiziraju bez televizije, računala, tableta, mobitela itd.</p> <p>Stručno predavanje za roditelje.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Rujan/listopad.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

6.3. Preventivni program Kišobran otpornosti

Naziv programa	Kišobran otpornosti
Namjena programa	Razvijanje vještina samoregulacije i rješavanja vršnjačkih sukoba u skupini.
Nositelji programa	Psiholog.
Način ostvarivanja programa	<p>Opažanja emocionalnih reakcija i načina rješavanja sukoba u skupini uz mjerenje objektivnih kriterija socio-emocionalne dobrobiti i otpornosti predškolske djece.</p> <p>Osmišljavanje i razvoj strategije za poticanje otpornosti i primjerenih načina rješavanja vršnjačkih sukoba za pojedino dijete i za skupinu kroz primjenu elemenata programa „RESCUR europski kurikulum za razvoj otpornosti djece predškolske i školske dobi“.</p> <p>Rad u skupini u strukturiranim aktivnostima kao i u prirodnim situacijama.</p>
Vremeni aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Mjerenje objektivnih kriterija kod djece prije i na kraju intervencije (Ljestvice socio-emocionalne dobrobiti i otpornosti predškolske djece)</p> <p>Pisanje godišnjeg izvješća.</p>

6.4. Preventivni program Igrajući se rastemo zajedno

Naziv programa	Igrajući se rastemo zajedno
Namjena programa	Razvoj igre kod djece korisnika programa u svrhu poticanja cjelokupnog razvoja.
Nositelji programa	Psiholog.
Način ostvarivanja programa	<p>Promatranje dječje igre u svrhu evaluacije i određivanja razine razvoja igre kod svakog pojedinog djeteta.</p> <p>Osmišljavanje i razvoj strategije za poticanje razvoja igre na više razine za pojedino dijete i za skupinu.</p> <p>Implementacija strategija za razvoj igre u suradnji s voditeljima skupina u Centru za razvoj igre.</p>
Vremeni aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Evaluacijski listići o napretku razvoja igre za svako pojedino dijete uključeno u program.</p> <p>Pisanje godišnjeg izvješća.</p>

6.5. Preventivni program Volontiranje

Naziv programa	Volontiranje
Namjena programa	<p>Prevenција razvijanja socijalno nepoželjnih ponašanja i teškoća u socijalizaciji djece s teškoćama.</p> <p>Osigurati djeci s posebnim potrebama podršku i pomoć u svakodnevnim rutinama i aktivnostima te u razvijanju socijalnih vještina.</p> <p>Pružiti pomoć voditeljima skupina u realizaciji kompleksnog rehabilitacijskog programa</p>
Nositelji programa	Socijalni radnik, voditelji skupina/djeteta kojima je potrebna dodatna podrška.
Način ostvarivanja programa	<p>U suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, studenti će volontirati u skupinama Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG.</p> <p>Studenti će se uključivati u rad s djecom i pomagati voditelju skupine u realizaciji kompleksnog rehabilitacijskog programa, s obzirom na specifične potrebe pojedinog djeteta.</p> <p>U program će biti uključeno do 10 studenata (5 u zimskom i 5 u ljetnom semestru).</p> <p>Volonteri će boraviti u skupinama minimalno 20 sati.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Izrada završnog izvješća.</p> <p>Ispunjavanje volonterske knjižice.</p>

6.6. Preventivni program SUPER SUVAGIĆ

Naziv programa	SUPER SUVAGIĆ
Namjena programa	Edukacija djece korisnika programa o aktualnim izvanrednim temama i zbivanjima s kojima se susreću.
Nositelji programa	Stručni radnici Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG.
Način ostvarivanja programa	Razvoj postupaka i edukativnih materijala za edukaciju djece o raznim aktualnim temama. Primjena postupaka i materijala od strane voditelja skupina tijekom ostvarivanja grupnog rehabilitacijskog programa. Suradnja s roditeljima u postizanju planiranih ishoda.
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine prema potrebi.
Način vrednovanja	Pisanje godišnjeg izvješća.

6.7. Preventivni program SUVAG talent

Naziv programa	SUVAG talent
Namjena programa	Identifikacija vrlina i talenata kod djece te osiguravanje poticajne okoline za njihovo razvijanje s ciljem razvoja pozitivne slike o sebi, samopoštovanja i samopouzdanja kod djece kako bi postigli svoje potencijale i na njima gradili uspjeh, a u skladu s Gardnerovom teorijom multiplih inteligencija.
Nositelji programa	Psiholog, voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	Edukacija rehabilitatora i roditelja o Gardnerovoj teoriji multiplih inteligencija. Edukacija djece o različitim talentima i vrlinama. Primjena upitnika i opažanja djece u svrhu otkrivanja njihovih talenata i vrlina. Osmišljavanje i provođenje aktivnosti u vrtiću i doma za poticanje razvoja djetetovih talenata i vrlina. Podjela diploma djeci ovisno o njihovim talentima i vrlinama.
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine prema potrebi.
Način vrednovanja	Pisanje godišnjeg izvješća.

6.8. Preventivni program za nadarenu i/ili talentiranu djecu Profesor Baltazar

Naziv programa	Profesor Baltazar
Namjena programa	Identificirati djecu, koja su darovita ili talentirana u nekom području te razvijati djetetove potencijale u tom području.
Nositelji programa	Psiholog.
Način ostvarivanja programa	<p>Identifikacija darovite /talentirane djece kroz objektivna psihologijska testiranja.</p> <p>Razvijanje djetetovih potencijala kroz radionicu izrade maketa u suradnji sa studentima Fakulteta strojarstva i brodogradnje iz Zagreba.</p> <p>Razvijanje djetetovih potencijala kroz radionicu izvođenja eksperimenata u suradnji sa studentima Prirodoslovno matematičkog fakulteta u Zagrebu.</p> <p>Razvijanje djetetovih potencijala kroz posjet raznim institucijama koje pružaju aktivnosti za kognitivni razvoj djeteta.</p> <p>Razvijanje djetetovih potencijala kroz individualne i grupne susrete s psihologom primjenom posebnih didaktičkih sredstava.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Ožujak – lipanj.
Način vrednovanja	<p>Objektivni pokazatelji napretka djeteta u određenom području.</p> <p>Pisanje završnog izvješća.</p>

6.9. Preventivni program Rastimo zajedno Plus

Naziv programa	Rastimo zajedno Plus
Namjena programa	<p>Glavni cilj programa radionica jest stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojem roditelji s voditeljima radionica i s drugim roditeljima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo • upoznaju sebe bolje kao roditelja • prepoznaju učinkovite načine kako se nositi s dodatnim opterećenjima pod kojima žive kao i načine na koje se odnose prema svom djetetu te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu <p>Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i • o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).
Nositelji programa	Psiholog.
Način ostvarivanja programa	<p>Interaktivne i edukativne radionice za roditelje sa sljedećim temama:</p> <p>Svako je dijete posebno, svaki je roditelj poseban</p> <p>Između očekivanja i prilagodbe</p> <p>Četiri stupa roditeljstva</p> <p>Psihološke potrebe djeteta i roditeljski ciljevi</p> <p>Sva naša djeca i kako ih volimo</p> <p>Slušanje – važna vještina roditeljstva</p> <p>Kako dijete uči o svijetu oko sebe?</p> <p>Granice: zašto i kako?</p> <p>Roditeljske odgovornosti</p> <p>Biti roditelj: utjecaji i izbori</p> <p>Završetak i novi početak</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Evaluacijski listići za roditelje.</p> <p>Pisanje završnog izvješća.</p>

6.10. Preventivni program Family Lab

Naziv programa	Family Lab
Namjena programa	Glavni cilj programa je, na temelju opažanja igre djeteta i roditelja, savjetovati roditelje o načinima poticanja djetetovog cjelokupnog razvoja, s posebnim naglaskom na razvoj igre.
Nositelji programa	Psiholog.
Način ostvarivanja programa	<p>Uvodni razgovor s roditeljima.</p> <p>Opservacija igre djeteta i roditelja u Centru za razvoj igre preko jednosmjernog promatračkog stakla.</p> <p>Individualna procjena odabranih aspekata djetetovog razvoja.</p> <p>Davanje povratne informacije roditeljima uz individualizirane savjete o načinima poticanja djetetovog cjelokupnog razvoja, s posebnim naglaskom na razvoj igre.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

6.11. Preventivni program Prevencija karijesa kod djece

Naziv programa	Prevencija karijesa kod djece
Namjena programa	Namjena programa je podići svijest o važnosti očuvanja oralnog zdravlja.
Nositelji programa	Viša medicinska sestra.
Način ostvarivanja programa	<p>Podučavanje djece o važnosti održavanja higijene usne šupljine.</p> <p>Podučavanje djece o pravilnoj oralnoj higijeni.</p> <p>Podučavanje djece o pravilnoj prehrani.</p> <p>Podučavanje djece o važnosti redovitih odlazaka stomatologu.</p> <p>Stručno predavanje za roditelje.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Listopad.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

6.12. Preventivni program Sigurno dijete u sigurnom vrtiću

Naziv programa	Sigurno dijete u sigurnom vrtiću
Namjena programa	Namjena programa je poboljšati znanja, unaprijediti vještine i ojačati kompetencije djece i grupnih rehabilitatora na teme: priprema za izvanredne situacije, prva pomoć, psihosocijalna podrška u izvanrednim situacijama i sigurnost u vrtiću.
Nositelji programa	Stručni suradnici i voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	Aktivnosti u grupi prema materijalima s platforme Crvenog križa na sljedeće teme: <ul style="list-style-type: none"> - izvanredne situacije - klimatske promjene - vremenske prilike i nepogode - prva pomoć - problemske situacije - emocionalna kompetentnost
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Skupljanje bodova potrebnih za dobivanje potvrde o sigurnosti Hrvatskog Crvenog križa. Pisanje završnog izvješća.

Nisam znao kornjaču nacrtati, kad mi je mama rekla.

Crtao sam puno doma, ali nisam znao.

Onda su me tu upisali.

Ivan S. 6. god.

Imam doma baku Miciku.

Oho, a imaš i dedu?

Nemam, al ću imati dedu kad ja budem baka.

Hana B. 6. god.

Rehabilitacijsko-edukacijsko vijeće na svojoj sjednici, održanoj 26. rujna 2022. godine, utvrdilo je Kurikulum Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG za 2022./2023. pedagošku godinu te ga je Upravno vijeće usvojilo na 16. sjednici, održanoj dana 30. rujna 2022. godine.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, 30. rujna 2022.

izv. prof. dr. sc. Ana Petek

Predsjednica Upravnog vijeća

Poliklinike SUVAG

Kurikulum je objavljen na oglasnoj ploči Poliklinike SUVAG dana 3.10.2022. godine, a stupio je na snagu danom objave.